

BULGARCAYA TÜRKÇEDEN VE TÜRKLERDEN GEÇEN SÖZCÜKLER

Bulgaristan'daki 500 yıllık Osmanlı egemenliği ve Türk varlığı, Bulgarcaya Türkçeden ve Türklerden çok sayıda kelimenin geçmesine yol açmış, Bulgar dilini zenginleştirmiştir.

Aradan 113 yıl geçmesine rağmen Türkçeden ve Türklerden geçen sözcüklerin birçoğu Bulgarcada varlıklarını korumuştur.

Bu belirlemeden hareketle bu tür kelimelerin sayısını saptamak amacıyla Bulgar Bilimleri Akademisi'ne bağlı Bulgar Dili Enstitüsü tarafından 1982'de Sofya'da yayınlanan "Bulgar Dilindeki Yabancı Kelimeler Sözlüğü" (Reçnik na Çujdite Dumî v Bılgarskiya Ezik) ve Sofya'da Bilim ve Kültür Yayınlarından "Bularca Sözlük"ün (Bılgarski Tılkoven Reçnik) üçüncü baskısı taranmış, 2557 sözcük saptanmış ve bu derlemede alfabetik olarak yer almıştır.

Bu derlememizdeki kelimelerin çoğunluğunu Türkçe sözcükler teşkil etmektedir. Bunlar arasında bir kısım bugünkü Türkçede kullanılmamaktadır. Diğer yandan derlememizde yer alan başta Arapça ve Farsça olmak üzere diğer yabancı dillerdeki sözcüklerin Türkler aracılığıyla Bulgarcaya intikal ettiği anlaşılmaktadır.

"Bulgarcaya Türkçeden ve Türklerden geçen sözcükler" başlığını taşıyan bu derlememiz, Bulgaristan'daki Türk varlığı üzerinde yapılacak araştırmalarda yararlanılmak üzere hazırlanmıştır.

Prof. Dr. Yaşar Yücel

A

Aaza	: Aza	Aguvam	: 1. Ağa, 2. Ağalık yapmak
Aba	: Aba	Ahçı-Başıya	: Ahçıbaşı
Abacılık	: Abacılık	Ahçıya	: Ahçı
Abacistvo	: Abacılık zanaatı	Ahçıynitsa	: Ahçı (Kadın ahçı)
Abaciya	: Abacı	Ahçıyski	: Ahçılık
Abdal	: Aptal	Ahmak	: Ahmak
Abdest	: Aptes	Ahmaklık	: Ahmaklık
Abonos	: Abanoz	Ahpap(in)	: Ahbap
Abraş	: Abraş; 1. At için; derisinde başka renk olan, 2. İnsan için; derisinde leke olan	Ahtar(in)	: Aktar, Attar, (Bakkal, Demircilik gibi ticaretle uğraşan)
Acaib	: Acaip	Ajder	: Ejder
Acamılık	: Acemilik	Akçe	: Akçe
Acamiya	: Acemi	Akıl	: Akıl
Acamiyski	: Acemi	Akıllıya	: Akıllı
Acamiystovo	: Acemi	Akıntıya	: Akıntı
Aceba	: Acaba	Akran	: Akran (Yaşıt)
Acedisvam	: Acımak	Akşam	: Akşam
Acem	: Acem	Aktarma	: Aktarma
Acem-Pilaf	: Acem pilâvı	Aktarmaciya	: Aktarmacı
Acemin	: Acem	Alabaş	: Alabaş
Açıgöz	: Açıkgöz	Alaca	: Alaca
Açık	: Açık	Alacak	: Alacak
Ada	: Ada	Alafranga	: Alafranga
Adamlık	: Adamlık; 1. İnsanlık, 2. Türk evlerinde erkeklere ayrılmış bölüm	Alalem	: Alâlem, Allah allem (Allah bilir)
Adaş	: Adaş	Alaman	: Alamana (Bir balık ağı çeşidi)
Adet	: Adet	Alamana	: Alamana (Palamut ağı)
Aferim	: Aferin	Alaşa	: Alaşa
Afızka	: Hafızka (Bir çeşit erik)	Alaşık-Alaşık	: Alışık
Afion	: Afyon	Alaştısvam-Alaştısam	: Alışmak
Afionliya	: Afyonlu	Alat	: Alât (Alet)
Afuz Ali	: Hafızali (Bir çeşit üzüm)	Alaturka	: Alaturka
Aga	: Ağa	Alay	: Alay
Agalar	: Ağalar	Alayka	: Halayık
Agalarstvo	: 1. Ağalar, 2. Arkadaşlık, Dostluk	Alen	: Al (Kırmızı)
Agalık	: Ağalık	Alest	: Al (Kırmızı, at için kullanılır)
Agaşetin	: Ağa	Alış-Veriş	: Alışveriş
Agda	: Ağda	Alışık	: Alışık
Agıl	: Ağıl	Alıştısvam	: Alışmak
Agırlık	: Ağırlık	Ali	: Âli (Yüksek)

Allah-Alah	: Allah	Aşar	: Aşar (Bir çeşit vergi)
Altılık	: Altılık	Aşık	: Aşık; 1. Genellikle koyunların arka bacaklarındaki bir kemik, 2. bu kemikle oynanan oyun
Altın	: Altın	Aşık	: Aşık; 1. Aşk türküleri söyleyen, 2. Sevgili
Ama	: Ama	Aşikere	: Aşikâre (Aşikâr)
Aman	: Aman	Aşkolsun	: Aşkolsun
Amanet	: Emanet	Aşladisvam-Aşladisam	: Aşlamak
Amber	: Amber	Aşlama	: Aşlama
Amerikan	: Amerikan	Aşure	: Aşure
Anadol	: Anadol (Anadolu)	At	: At
Anadolets	: Anadol (Anadolulu)	At-Megdan	: At meydanı
Anadolluk	: Anadoluluk	At-Pazar	: At pazarı
Anason	: Anason	Atik	: Atik
Ancak	: Ancak	Atlaz	: Atlas (Bir çeşit ipekli kumaş)
Angariya	: Angarya	Atliya	: Atlı
Anteriya	: Entari	Atmaca	: Atmaca
Antika	: Antika	Avanta	: Avanta
Apsana	: Hapisane	Avantaciya	: Avantacı
Araba	: Araba	Avcılık	: Avcılık
Arabacılık	: Arabacı (Arabacılık)	Avcıya	: Avcı
Arabacıya	: Arabacı	Aver(in)	: Havari
Arabiya	: Harabî (Dağınık adam)	Ayanin	: Âyan; 1. İleri gelen kişi, 2. Vali yardımcısı
Aralık	: Aralık	Ayar	: Ayar
Arantiya	: Aranti (Tabaklanmış yün)	Aygır	: Aygır
Arapin	: Arap	Aylık	: Aylık (Maaş)
Arbala	: Farbala	Aylıkçıya	: Aylıkçı
Ardıç	: Ardıç	Aylyak	: Aylak
Argavan	: Erguvan	Aynaciya	: Aynacı
Arış	: Arış (Araba çatlağı)	Aynaliya	: Aynalı
Ark	: Ark	Ayol	: Ayol
Arkadaş	: Arkadaş	Ayran-Ayryan	: Ayran
Armagan	: Armağan	Ayvaniya	: Ayvan (Ayva, veya sarı kırmızı renkli bir çeşit kış elması).
Arnaut(in)	: Arnavut	Azdisvam	: Azmak
Arpa	: Arpa	Azgın	: Azgın
Arpacık	: Arpacık soğanı	Azlık	: Ağızlık
Arsız(in)	: Arsız	Azmak	: Azmak
Arslan	: Arslan		
Arşin	: Arşin		
Artık	: Artık		
Artık	: Artık (Arta kalan)		
Arzaval	: Arzuhal		
Asıl	: Asıl		
Asker	: Asker		
Askerlik	: Askerlik		
Aslan	: Aslan		
Aslı	: Aslı		
Asma	: Asma		
Astarcıya	: Astarıcı		
Astragan	: Astragan		

B

Baana : Bağan, (Ölü doğan kuzunun derisi)

- Baba** : Baba
Baba-Hakkı : Baba Hakkı (Başlık parası)
Babacan : Babacan
Babait(in) : Babayığit
Babaitlik : Babayığitlik
Babalık : Babalık
Babanka : Babacan
Babayıstvo - Babayıtski : Babayığitlik
Babayka : Baba
Babayko : Baba
Baca : Baca
Bacak : Bacak
Bacanak : Bacanak
Baç : Baç (Bir yerleşim bölgesine getirilen mallardan alınan vergi)
Badana : Badana
Badanosvam : Badana yapmak
Bade : Badi (Ördek yavrusu)
Badem : Badem
Badeva, Badi (H)ava : Badava (Bedava)
Badın, Badım : Badya (Tahta su kabı)
Bağlama : Bağlama
Bahar : Bahar
Bahça : Bahçe
Bahçavan : Bahçivan
Bahçavan(c)lık : Bahçivanlık
Bahçavancıya : Bahçivan
Bahtliya : Bahtli
Bair : Bayır
Bakal(in) : Bakkal
Bakalım : Bakalım
Bakallık : Bakkallık
Bakaliya : Bakkaliye
Bakalnitsa : Bakkal Dükkânı
Bakam : Bakkam 1. Siyah veya kırmızı boya yapımında kullanılan bir ağaç çeşidi, 2. Açık kırmızı renkli boya
Bakatya : Bakmak
Bakır : Bakır
Bakırcıya : Bakırcı
Bakırcıystvo : Bakırcılık zanaatı
Bakiya, Bakii : Bakiye
Bakla : Bakla
Baklava : Baklava
Bakraç : Bakraç
Bakşış : Bahşış
Balaban : Balaban, (iri insan veya hayvan)
Balama : Aptal
Baldır : Baldır
Baldıran : Baldıran
Baldıza : Baldız
Balimez : Balimez (Eskiden kullanılan büyük çaplı bir top çeşidi)
Balka : Bal kabağı
Balkan : Balkan; 1. Dağ, 2. Yaşlı dağ, 3. Balkanite olarak kullanıldığında, a) Balkan yarımadası, b) Balkan yarımadasındaki devletler ve uluslar
Balkancıya : Balkancı (Dağda yaşayan kimse)
Balsara : Balsıra (bir çeşit hastalık)
Balsucuk : Balsucuk
Baltacıya : Baltacı
Baltalık : Baltalık
Baltiya : Balta
Bambaşka : Bambaşka
Bamtel : Bamteli (alt dudak altında bırakılan sakal)
Bamya : Bamya
Banker : Banker
Barabar : Beraber
Baraçest : Barak (Kılı)
Barak : Barak (Kıllı) Küçük köpek
Baraştısvam : Barışmak
Barbut : Barbut (Zarla oynanan bir çeşit kumar oyunu)
Bardak : Bardak
Bardakça ve Bardakira : Bardak Eriği
Barem : Bâri (Hiç değilse)
Barhana : Barhâne
Barut : Barut
Barutarnitsa : Barut fabrikası
Barutçıya : Barutçu
Barutnitsa : Barut fıçısı
Bas : Bahs, Bahis
Basamak : Basamak
Basiram se : Bahse tutuşmak
Basma : Basma (Bir çeşit ince pamuklu kumaş)
Basma-tütün : Basma tütün
Basmacıya : Basmacı

- Bastisvam** : Basmak
Baş : Baş
Başıbozuk : başıbozuk
Başi : Başçı
Başka : Başka
Başladisvam : Başlamak
Başlık : Başlık
Başmak : Başmak (Alçak, günlük ka-
 dın ayakkabısı)
Batak : Batak
Batakçılık : Batakçılık
Batakçıya : Batakçı (Borçlarını ödeme-
 yen kimse)
Batakçıystvo : Batakçılık
Bataklık : Bataklık
Batal : Battal, Bâtil
Batlan : Batlan; 1. Pelikan, 2. Ağla-
 yan bebek
Baya : Bayağı (Epey, çok)
Bayat : Bayat
Baygın : Baygın
Baygınlık : Baygınlık
Bayıldisam : Bayılmak
Baykış : Baykuş
Bayrak : Bayrak
Bayraktar : Bayraktar
Bayram : Bayram
Baz-Baya : Basbayağı
Bazikeret : Bazı kere
Bazirgyan(in) : Bazirgan (Bezirgan), Tüccar
Becerdisvam, Becerdisam : Becermek
Beg : Bey
Begendisvam- Begendisam : Begenmek
Beglerbeg : Beylerbeyi
Beglik : Beylik
Beglikçiya : Beylikçi (Koyun vergisi alan
 kişi)
Beglişki : 1. Beye ait olan, 2. Topluma
 ait olan, sahihsiz şey.
Begovitsa : Bey'in karısı
Bekçiya : Bekçi
Bekleme : Bekleme
Bekriya : Bekri
Bekyar(in) : Bekâr
Bekyarlık : Bekârlık
Bekyarski : Bekâra ait
Bekyarstvo : Bekâr hayatı
Bel : Bel; 1. Kazmak, 2. Hayva-
 nın sırtından alınan et
Belaliya : Belâli
Beledie : Belediye
Belekçiye : Bilek
Belenznitsi : Kelepçe
Belezitsi : Bilezik
Belgiya : Belgi; 1. Duvara boya ile ya-
 pılan işaret, 2. Çizgi
Belki (m) : Belki
Belya ve Bela : Belâ
Bendisman-Bendisam : Beğenmek
Benka : Ben, Benek (Vücuttaki ben)
Bent : Bent; (Suyun yönünü değış-
 tirmek veya suyu kesmek için
 yapılan engel)
Berat : Berat
Berbane : Berbathane; 1. Berbat yer, 2.
 Pislik
Berbat : Berbat
Berber(in) : Berber
Bereket : Bereket
Bereketliya : Bereketli
Besleme : Besleme
Beş : Beş (Genellikle zarla oynan-
 an bir çeşit oyun)
Beşik : Beşik
Beşlik : Beşlik
Bet : Bet
Beter : Beter
Bey : Bey
Beylerbey : Beylerbeyi
Beylik : Beylik
Beyof : Beye ait olan
Beyski : 1. Beye ait olan, 2. Zenginlik
 içinde geçen tasasız hayat
Beyuvam : 1. Beylik yapmak, 2. Bey gibi
 yaşamak
Bezbeli : Besbelli
Bezir : Bezir
Bezisten : Bezesten
Biça : Biçmek
Biçen : Biçmek (Odunu tahta haline
 getirmek için biçmek)
Biçimsiz : Biçimsiz
Biçkiciynitsa : Biçkıcı (Biçki yapılan yer)
Biçkiya : Biçki; 1. Ağaç ve tahta kes-
 mede kullanılan büyük teste-
 re. 2. Biçkici

- Biçme** : Biçme
Bilbül-Bülbül: Bülbül
Bile ve Bilya : Bile
Bilgiya : Bileği (Bileme aleti)
Bilük-Başıya : Bölük başı
Bilür ve Büdür : Billür
Bilürçe : Billür
Bina : Bina
Binbaşıya : Binbaşı
Binek : Binek
Binek-Taş : Bineктаşı
Biniş : Biniş
Binlik : Binlik (3 litreten fazla sıvı alan damacana)
Birlik : Birlik
Bitpazar : Bitpazarı
Bizingliç : Bizlengiç (çocukların kızaklarını durdurdukları demir çubuk)
Boaz : Boğaz
Bohça : Bohça
Bohçalık : Bohçalık
Bokladisvam veya Bokladisam : Boklamak (Bozmak, işi-karıştırmak)
Boklaktisvam veya Boklatisam : Boklatmak
Bokluça : Bokluk yapmak (Çöp yapmak, çöple kirletmek)
Bokluçav veya Bokluçiv : Pis, pislik yapan kişi.
Bokluk : Bokluk (Çöp)
Boklukçıya : Boklukçu (Çöpçü)
Bokmaca : Boğmaca
Bol : Bol
Boladisvam, Boladisam : Bollanmak
Bolluk : Bolluk
Bombaciya : Bombacı
Bombarda : Bombarda; 1. Eskiden kullanılan ve taş atan bir çeşit top, 2. Bomba atabilecek şekilde donatılmış küçük askeri gemi; 3. Küçük ticaret gemisi
Bompres : Bonpres (Yelkenlinin burundaki direk)
Borazan : Borazan
Borç : Borç
Borçliya : Borçlu
Borsa : Borsa
Borsuk : Porsuk
Bostan : Bostan
Bostancılık : Bostancılık
Bostanciya : Bostancı
Bostanciyski : Bostancıya ait
Boşlaf : Boşlaf
Boy : Boy
Boya : Boya
Boyaciya : Boyacı
Boyaciynitsa : Boyacı (Boya yapılan yer)
Boyadisvam ve Boyadisam : Boyamak
Boyalıya : Boyalı
Boyliya : Boylu
Boza : Boza (Mısır unundan yapılan bir çeşit alkolsüz içki)
Bozacıya : Bozacı (Boza yapan veya satan kişi)
Bozacıynitsa : Bozacı (Boza satılan yer)
Bozacıystvo : Bozacı (Bozacılık mesleği)
Bozalık : Buzağılık; 1. Ekilmiş ot, 2. Otluk haline gelmiş, işlenmemiş tarla veya bahçe, 3. çeşitli ot, ayrı otu
Bozav : Boz (Açık kahverengi)
Bozdisvam veya Bozdisam : Bozmak
Bozdugan : Bozdoğan (Sapı ve ucunda ağır bir demir yuvarlak olan bir çeşit eski savaş silahı)
Bozgun : Bozgun
Bozgunluk : Bozgunluk
Bozruk : Bozruk
Brakma : Bırakma
Brantiya : 1. İşlenmeyip bırakılan tarla veya bağ, 2. Yaşlı kadın veya kız
Brik : Brik (İki tarafındaki direklerde dört yelken olan gemi)
Budala : Budala
Bukai : Bukağı; 1. Atın ayağına takılan demir, 2. Mahkûmların ayağına takılan demir
Bulamaç : Bulamaç; 1. Tatsız yemek, 2. Tatsızlık
Bulgur : Bulgur
Bunak : Bunak
Bunar : Bunar, Pınar

Bunarcıya : Bunarcı (Kuyu açan kişi)
Buraniya : Burani; 1. Kuru fasulye ve lahana ile yapılan bir çeşit yemek, 2. Lahana ve pirinçle pişirilen bir çeşit yemek
Burcuk : Porsuk
Burğiya : Burgu
Buriya : Boru
Burma : Burma (Vida)
Burmaliya : Burma (Vida) izi olan
But : But
Buyukliya : Bıyıklı
Buyur : Buyur
Bürek : Börek

C

Caba : Caba
Cade : Cadde
Cadiya : Cadı
Cam : Cam
Camadan : Camadan (Kolsuz giysi, yelek)
Camal : Camal (Avlu veya ev içinde tuğladan yapıp, üstü çamurla kapatılan soba)
Camal-Camala : Camala (Bir çeşit oyun)
Cambaz(in) : Cambaz; 1. Hayvan ticareti yapan, 2. Akrobat, 3. Yalancı, dolandırıcı
Cambazlık : Cambazlık
Camciya : Camcı
Camiya : Cami
Camkeyat : Camkağıt
Camlık : Camlık
Camliya : Camlı
Campara : Çalpara (Bir çeşit zil)
Candar (in) : Candar (polis)
Canfez-Camfez : Canfes (Bir çeşit ipekli kumaş, tafta)
Cangal : Çangal; 1. Uzun boylu, zayıf kişi, 2. Kötü insan
Cangar : Çingar; 1. Gürültü, 2. Skandal
Cangaza : Çangaza; 1. Pazarlık etmesini seven kişi, 2. kavgacı
Canım : Canım
Cani : Cani

Canka : Can Eriği
Cansız(in) : Cansız
Car : Cihar (Çahar); tavla oyununda dört
Celatin : Cellât
Celep(in) : Celep (Kesimlik hayvan tüccarı)
Celepçiya : Celepçi (Celep ile aynı anlamda)
Cemal : Cemal
Cenabet(in) : Cenabet
Cendem : Cehennem
Cendeme : Cehenneme (Cehenneme kadar...)

Cendemosvam -Cendemosam : Cehenneme göndermek

Cep : Cep
Cep-Harçlık : Cep harçlığı
Cep-Parası : Cep Parası
Cepane : Cephane
Cepçilik : Cepçilik (Hırsızlık)
Cepçiya : Cepçi (Hırsız)
Cereme : Cereme
Cevair : Cevahir (Değerli bir taş)
Cevap-Cuvap : Cevap
Ceza : Ceza
Cezve : Cezve
Cibri : Cibre (sıkılmış üzümden arta kalan ve rakı yapımında kullanılan posa)
Cibrovitsa : Cibro (Cibreden yapılan rakı)
Ciger : Ciğer
Cihad : Cihad
Cin : Cin
Cincifil : Zencefil
Cins : Cins
Ciya (Çiya) : -çi, çi (İsimlerden isim türetmek için eklenen son takı)
Cizie : Cizye (Bir çeşit Osmanlı vergisi)
Cob : Cep
Colan : Colan (Hayvanların ayaklarının alt kısmı)
Cube : Cübbe
Cumba : Cumba
Cumbişliya : Cümbüşlü

Cumbuş-Cumbiş-Cümbüş	: Cümbüş
Cumert	: Cömert
Cumle	: Cümle
Cuncura	: Curcuna
Cungal	: Cungal (Taneleri alınmış mısır koçanı)
Curcuna	: Curcuna
Cuncurii	: Curcuna
Cuzdan	: Cüzdan
Cüce	: Cüce

Ç

Çabucak	: Çabuk
Çadır	: Çadır (Şemsiye, Çadır)
Çadirciya	: Çadirci
Çair	: Çayır
Çak	: Çak (Hatta)
Çakal	: Çakal
Çakıl	: Çakıl
Çakım	: Çakım (Ark)
Çakırest	: Çakır
Çakmak	: Çakmak
Çakmakliya	: Çakmaklı
Çakşiri	: Çakşır (Potur)
Çaktısvam-Çaktısam	: Çakmak
Çal	: Çal (Otlak)
Çaldısvam Se - Çaldısam Se	: Çıldırnak
Çalgacıya	: Çalgıcı
Çalgın	: Çalınmak (Sıcak esen rüzgarın bitkileri kavurması)
Çalgıya	: Çalgı
Çalım	: Çalım
Çalışkan	: Çalışkan
Çalıştısvam-Çalıştısam	: Çalışmak
Çalma	: Çalma (Sarık)
Çaltık	: Çeltik
Çaltıkçıya	: Çeltikçi
Çalvam	: Hızlı vurmak veya akli den- gesini kaybetmek
Çalvam-Çalna	: Çalmak (Vurmak, hızlı çarpmak)
Çam	: Çam
Çamaşır	: Çamaşır
Çampari	: Çalpara (Dansta kullanılan kasnak)
Çamsakız	: Çamsakızı
Çamur	: Çamur

Çan	: Çan
Çanak	: Çanak
Çandiya-Çantiya	: Candı (Tavan, örtü)
Çanta	: Çanta
Çap	: İşaretleme veya ölçmede kullanılan bir alet
Çapa	: Çapa
Çapkın(in)	: Çapkın
Çapkınlık	: Çapkınlık
Çapkınstvo	: Çapkınlık
Çapkınuvam	: Çapkınlık yapmak
Çapraşık-Çapraşık	: Çapraşık
Çapraz	: Çapraz
Çardak	: Çardak
Çarıkçıya	: Çarıkçı
Çark	: Çark
Çarkçıya	: Çarkçı
Çarpiya	: Çarpı (Tebeşir veya boya ile işaretlemek)
Çarşaf	: Çarşaf
Çarşafosvam - Çarşafosam	: Çarşaflamak
Çarşıya	: Çarşı
Çat-Pat	: Çat pat
Çatal	: Çatal
Çatkam	: Vurmak
Çatvam	: Anlamak, kavramak
Çauş	: Çavuş üzümü
Çauş(in)	: Çavuş
Çay	: Çay
Çayre	: Çare
Çeiz	: Çeyiz
Çekim	: Çekim (Ark)
Çekiye	: Çakı
Çekiz	: Çekiç
Çekmece	: Çekmece
Çekrik	: Çıkık
Çelebi(ya)	: Çelebi (Türkler tarafından zengin Bulgarlara verilen bir ünvan)
Çelenka	: Vurmaktan kalan iz
Çelik	: Çelik
Çelik	: Çelik (Bir çocuk oyununda kullanılan kısa sopa)
Çember	: Çember (Demir halka)
Çember	: Çember (Başörtüsü)
Çemodan	: Bavul
Çene	: Çene
Çengel	: Çengel

- Çengene** : Çingene
Çepken : Çepken
Çerçeve : Çerçeve
Çeribaşı(ya) : Çeribaşı
Çerviş : Çerviş (Kemik Yağı)
Çeşiri : Çakşır (Potur, dar köylü pantolonu)
Çeşit : Çeşit
Çeşma : Çeşme
Çeşmeciya : Çeşmeci
Çeta : Çek
Çeverme : Çevirme
Çevre : Çevre (Kenarları oyalı mendil)
Çeyre : Çehre
Çeyrek-Çerek : Çeyrek
Çibuk : Çubuk
Çibukçiya : Çubukçu
Çifçiya : Çiftçi
Çiflik : Çiftlik
Çiflikçiya : Çiftlik sahibi
Çift : Çift
Çifte : Çifte (Av tüfeği)
Çiftosam-Çiftosvam : Çift yapmak (Çift olması için bir araya getirmek)
Çifut(in) : Çift (Ermeni)
Çile : Çile
Çilingir : Çilingir
Çim : Çim
Çimşir : Şimşir (Bir bitki)
Çinar : Çınar
Çineli : Orkestralarda kullanılan büyük zil
Çiniya : Çini
Çirak : Çırak
Çiraklık : Çıraklık
Çirakuvam : Çıraklık yapmak
Çiriş : Çiriş; 1. Ayakkabıcıların kullandığı yapıştırıcı, 2. Pamuklu kumaşları kolalamakta kullanılan bir kola çeşidi
Çirişliya : Çirişli (Kolalı)
Çitak : Çitak (Türk)
Çivgar-Çevgar : Çivgar (Araba çeken veya çift süren öküz veya at çifti)
Çiviya : Çivi
-Çiya : çi, -çi (gramatik ek)
- Çizmi-Çizma** : Çizme
Çoban (in) : Çoban
Çocum : Çocuğum
Çoha : Çuha
Çohadar : Çuhadar (Çarlık hizmetçisi)
Çohaciya : Çuhalı (Çuha imâl eden ve satan)
Çolak : Çolak
Çomak : Çomak
Çop : Çöp
Çop : Çöp çekmek (Kur'a çekmek)
Çorap : Çorap
Çorba : Çorba
Çorbaci : Çorbacı (Geçmişte Türklerin Bulgarlara nazik hitap şekli)
Çorbacılık : Çorbacılık
Çorbaciya : Çorbacı; 1. Türk idaresi sırasında zengin olan Bulgar, 2. Albay'a tekabül eden Yenicheri rütbesi, 3. İşveren, ağa.
Çorbaciystvo : Çorbacılık
Çozov : Çöz (İç yağı)
Çubuk : Çubuk
Çukundur : Çükündür (Kırmızı pancar)
Çukur : Çukur
Çul : Çul
Çuma : Çuma; 1. Öldürücü bir hastalık, 2. Kuş, hayvan ve ağaçlarda olan bir hastalık, 3. Kötü kadın
Çumosvam-Cumasam : Çuha yapmak (Beddua etmek)
Çunki(m) : Çünkü
Çuruk : Çürük
Çurukluk : Çürüklük
Çuval : Çuval
Çuven : Çöven otu

D

- Daalii** : Dağlı
Daaliyka : Dağlı (Dağlı tüfeği)
Daaliyski : Dağlıya ait
Dafa : Dafi (Çok konuşan ve sevimli çocuk)

- Dah** : Dağ
Daima : Daima
Dal : Dal
Dalak : Dalak
Dalavera : Dalâvera
Daldarma-Daldırma : Daldırma
Daldırdısvam- Daldırdısam : Daldırmak
Daldısvam - Daldısam : Dalmak
Dalyan : Dalyan; 1. Balık ağı, 2. Deniz kenarını balık tutmak için ağ ile kapatma, 3. Büyük balıkçı gemisi
Dam : Dam (Büyük baş hayvanlar için ahır)
Dama : Dama (Bir çeşit oyun)
Damacana : Damacana
Damar : Damar
Damarliya : Damarlı
Damazlık : Damızlık
Damga : Damga
Damgaliya : Damgalı
Damgosvam- Damgosam : Damgalamak
Damla : Damla (Felç olma)
Damskiya : Damaks (Esirlere takılan boyunluk)
Danak : Dana
Dandana-Dandaniya : Tantana (gürültü)
Dangalak : Dangelak; 1. Aptal, 2. Uzun boylu ve iri insan
Dangul : Dangıl, Dungul; 1. Uzun boylu insan, 2. Aptal, budala
Dara : Dara
Daracan : Darıcan
Darak : Tarak
Darakçıya : Tarakçı (Yünü tarayan kimse)
Darakçıynitsa : Tarakçı (Tarak satılan yer)
Darçin : Tarçın
Darmadan : Darmadağınık
Daul : Davul
Daulciya : Davulcu
Davaciya : Davacı
Daviya : Dava
Davrandısam : Davranmak
Dayak : Dayak
Dayandısvam- Dayandısam : Dayanmak
Dayre : Daire
Degmede : Degmede (Az olasılıkla... "öyle olduğunu kim bilir")
olumsuz anlamda kullanılan bir söz)
Deli : Deli
Delibaş(i)ya : Delibaş; 1. Osmanlı İmparatorluğunda bir askeri sınıf, 2. 18. yüzyıl ve 19. yüzyıl başlarında Bulgar köylerini basan çeteler, 3. Delilerin zarar verme ve yağmalama amacıyla toplanmaları
Delikanliya : Delikanlı
Deliya : Deli
Dembel(in) : Tembel
Dembelak : Tembel
Dembelhane : Tembelhane (Tembellerin toplandığı yer)
Dembellik : Tembellik
Dembeluvam : Tembellik etmek
Demek : Demek
Demir : Demir
Demir-Bozan : Demir bozan (Bir çeşit bitki)
Demirciya : Demirci
Demirka : Demir (Bir çeşit çok sert elma)
Denk : Denk (Balya)
Depozit : Depozito
Dere : Dere
Derebey : Derebey
Derebeystvam : Derebeylik yapmak
Derebeystvo : Derebeylik
Derebeystina : Derebeyliğini ilân etmek
Derece : Derece
Derman : Derman
Dermen : Değirmen
Dermenci- Dermenciya : Değirmenci
Dermenciyski : Değirmenciye ait
Dert : Dert
Dertliya : Dertli
Dervent-Derven : Dervent veya Derbent (Dağ geçidi)
Derventçiya : Derbent (Osmanlı İmparatorluğunda tehlikeli yerlerden vb. geçen askerleri, karvanları ve yolcuları doyurmakla görevli, silâh taşımaya hakkı olan ve bazı vergilerden muaf olan kişi)

- Derviş(in)** : Derviş müzikle eğlence
- Dervişki** : Dervişe ait
- Dev** : Dev
- Deve** : Deve
- Deveciya** : Deveci
- Dibidüs** : Dibi düz
- Dikiş** : Dikiş
- Dilber** : Dilber
- Dilinciya** : Dilenci
- Dimiya** : Dimi (Pamuklu kumaş)
- Dinçlik** : Dinçlik
- Dingil** : Dingil (Uzun boylu insan)
- Dip** : Dip
- Dipçik** : Dipçik
- Dipsiz** : Dipsiz
- Direk** : Direk
- Direk** : Direk (Çok iyi, tam yerinde anlamında kullanılır)
- Diş-Parası** : Diş parası
- Divan** : Divan
- Divan** : Divan (Osmanlılarda devlet konseyi)
- Divan** : Divan (Edebiyat terimi)
- Divane** : Divane (Ters, anlayışsız kişi)
- Divit** : Divit (Kuşakta taşınan ve içinde yazı aletleri bulunan metal kutu)
- Diyarbakir** : Diyarbakır; 1. Diyarbakır şehri, 2. çok uzak
- Dizgin** : Dizgin
- Doğan** : Doğan
- Doğancıya** : Doğancı
- Doğrama** : Doğrama
- Doğramaciya** : Doğramacı
- Dohaki** : Hakkından ("Onun hakkından geleceğim" anlamında kullanılır)
- Dolama** : Dolama
- Dolandırıcıya** : Dolandırıcı
- Dolandırsvam** : Dolandırmak
- Dolap** : Dolap
- Dolapçıya** : Dolapçı
- Doliya** : Büyük bardak
- Dolma** : Dolma
- Domat** : Domates
- Domazlık** : Damızlık
- Domuzluk** : Domuzluk
- Donanma** : Donanma; 1. Törensiz ışıklandırma, 2. Gürültülü
- Dondurma** : Dondurma
- Donove** : Don (Külot)
- Doralıya** : Doru (At ile ilgili bir terim)
- Dorest** : Doru (Kestane kırmızısı rengindeki at)
- Dost** : Dost
- Dostluk** : Dostluk
- Dölüm-Dönüm** : Dönüm (919,3 Metrekare)
- Dönme** : Dönme
- Dör(t)car- Dorcar-Dörtcehar** : Dörtçihar (Cehar) (Tavla oyununda bir terim)
- Dras** : İri yarı olan kişi
- Dubara** : Dubara; 1. Tavla oyununda kullanılan bir terim, 2. Dolandırmak, açığoçzlölük
- Dud** : Dut
- Duda** : Dut
- Dudak** : Dudak
- Dudakliya** : Dudaklı
- Duduk** : Dödük
- Duman** : Duman
- Dumbaz(in)** : Tumbadız (Kısa boylu ve şişman kişi)
- Dunya** : Dünya
- Dur** : Dur (Durmak fiilinin emir hali)
- Duşman(in)** : Duşman
- Duşmanlık** : Duşmanlık
- Duvar** : Duvar
- Dübeş** : Dübeş (Tavla oyununda bir terim)
- Dükyan** : Dükkân
- Dükyanıciya** : Dükkancı
- Dülger(in)** : Dülger
- Dülgerlik** : Dülgerlik
- Düs** : Düz
- Düse** : Düsse (Tavla oyununda bir terim)
- Düstaban** : Düztaban
- Düşek** : Döşek
- Düşeklik** : Döşeklik
- Düşeme** : Döşeme
- Düşeş** : Düşeş (Tavla oyununda bir terim)
- Dzift** : Zift

E

Ecel	: Ecel
Edek	: Yedek
Edepsiz	: Edepsiz
Edepsiz(in)	: Edepsiz
Edepsizlik	: Edepsizlik
Efendi	: Efendi
Eğlence	: Eğlence
Eğlendisvam Se-Eğlendişa Se	: Eğlenmek
Eğrek	: Eğrek (Koyunlar için yapılan yazlık ağıl)
Ekin	: Ekin
Ekser	: Enser (Çivi)
Eksik	: Eksik
Eksik Olsun	: Eksik olsun
Elbette	: Elbette
Elçiya	: Elçi (Büyükelçi)
Elek	: Yelek
Elken	: Yelken
Elmaz	: Elmas
Elpaze	: Yalpaze
Emanet	: Emânet
Emir	: Emir (Bazı Müslüman ülkelerde devlet başkanına verilen sıfat)
Emiş	: Yemiş
Emişçiya	: Yemişçi
Emlyaçen	: Emlâk'a ait
Emlyak	: Emlâk
Emşeri(ya)	: Hemşehri
Eniçari-Eniçarin	: Yeniçeri
Endeze	: Endâze (ölçü)
Enfie	: Enfiye (Nefesle çekilen bir çeşit toz tütün)
Epek	: Hepyek (Zarla oynanan oyunlarda zarın bir-bir gelmesi)
Erbap	: Erbap
Ergen-Ergenin	: Bekâr
Ergenlik	: Bekârlık
Ergenski	: Bekâra ait
Ergenuvam	: Bekâr gibi yaşamak
Erliya	: Yerli (Yerli kişi)
Ermilik	: Yirmilik (Madeni 20 kuruş)
Eski	: Eski
Eskiciya	: Eskici
Esnaf	: Esnaf; 1. Esnaf, 2. Görgüsüz ve mal düşkünü

Esnafın	: Esnaf
Esnafliya	: Esnaf
Esnafstvo	: Esnaflık
Eş	: Eş
Evela	: Eyvallah
Evet	: Evet
Evetciya	: Evetçi (Her şeye "Evet" diyen kişi)
Evza	: Ecza
Evzaliya	: Eczalı
Ezi	: Yazı (Tura'nın karşılığı; madeni paranın yazılı kısmı)

F

Fabrika	: Fabrika
Faiz	: Faiz
Faizçiya	: Faizci
Fakir	: Fakir
Fakirstvo	: Fakirlik
Falaga	: Falaka
Famason(in)	: Farmason (dinsiz, Allahsız, inançsız)
Faraş	: Faraş
Farfara	: Farfara (Ciddi olmayan kişi, çok konuşan)
Farsi	: Farişi (Taltif edilmiş)
Fayda	: Fayda
Faydaliya	: Faydalı
Fayton	: Fayton
Fekel	: Başörtü
Felenk	: Felek
Fener	: Fener
Fener	: Fener; 1. İstanbul'da bir semt, 2. Fener Rum Patrikhanesi
Fenerciya	: Fenerci
Ferece	: Ferace
Ferman	: Ferman
Fes	: Fes
Fesfese	: Vefese; 1. Korkak, 2. Gevez
Fetva-Fetfa	: Fetva
Fındık	: Fındık
Fıstık	: Fıstık
Fışkiya	: Fışkı (At, eşek pisliği)
Fidan-Fidanka	: Fidan
Fide	: Tel şehriye

Filankişi	: Filân kişi	Gaytan	: Kaytan (Milli kıyafetlerde kullanılan, yün, ipek veya pamuktan yapılan bir şerit)
Filcan	: Fincan	Gaytanciya	: Kaytancı (Kaytan yapan kişi)
Fildiş	: Fildişi	Gaytanliya	: Kaytanlı
Filiya	: Ekmek, pastırma, peynir v.s. dilimi	Gaz	: Gaz (Yağı)
Filiz	: Filiz	Gazela	: Gazel
Fira	: Fire	Gazi	: Gazi
Fistan	: Fistan (Elbise)	Gebre	: Gebre (At temizlemede kullanılan keçi derisinden yapılmış kese)
Fistanlık	: Fistanlık	Gecelik	: Gecelik
Fişek	: Fişek	Geç	: Geç
Fitul	: Fitul	Geçindisvam Se	: Geçinmek
Fitilciya	: Fitilci	Geçinmek	: Geçinmek
Fitka-Fit	: Fita (Hindi)	Geçinya Se	: Geçinmek
Fitkar	: Fitacı (Hindi bakıcısı)	Geçit	: Geçit
Fitne	: Fitne	Gele	: Gele; 1. Tavla oyununda kullanılan bir söz, 2. Başarısızlık
Frenga-Frengiya	: Frenk	Gem	: Gem
Fudul (in)	: Fodul	Gemiciya	: Gemici
Fudulluk	: Fodulluk (Kibirlik)	Gemiciyski	: Gemiciye veya gemiye ait
Fukara	: Fukara	Gemiya	: Gemi
Fukaralık	: Fukaralık	Gerdan	: Gerdan
Funda	: Funda	Gerdan	: Kolye
Funiya	: Huni	Geren	: Geren; 1. Bazen su baskınına uğrayan dere kenarındaki alçak yer, 2. Köy kenarında hayvan otlatmaya mahsus yer
Furda	: Hurda (Bir şeyden arta kalan)	Gerest	: Gerez (Güzel, yakışıklı gösterişli)
Furma	: Hurma	Gergef	: Gergef (Nakiş işinde kullanılan daire şeklindeki alet)
Futa	: Futa (Kaba kumaştan yapılmış yaygı)	Geriz veya Giriz	: Geriz (Pis suların akıtıldığı kanal)

G

Gaazi veya Gazi	: Gazi	Geriz veya Giriz	: Geriz (Pis suların akıtıldığı kanal)
Gaet	: Gayet	Gevendiya	: Ahlsız kadın
Gaga	: Gaga	Geveze	: Geveze
Galatya	: Galat; 1. Kirletmek, 2. Kötü Sözler kullanarak konuşmak, 3. Aldatmak, yalan söylemek	Gevezelik	: Gevezelik
Galiba	: Galiba	Gevezya Se	: Gevezelik etmek
Garez	: Garez	Gevgir	: Kâgir (Kâgir) (Sağlam yapılan taş bina)
Garezliya	: Garezli	Gevgir	: Kevgir
Garga	: Karga	Gevrek	: Gevrek
Gavaz(in)	: Kavas (Büyükelçilik hizmeti)	Gevrekçiya	: Gevrekçi
Gayle	: Gaile		
Gayret	: Gayret		
Gayretya	: Gayret etmek		
Gayretya Se	: Gayret etmek		

Gevşek : Gevşek
Gezme : Gezme
Gidi : Gidi (Ey, ah sen! anlamında)
Gidik : Gidek (Zanaat, iş) yapılan iş-
 lerin kaydedildiği envanter.
Gidiya : Gidi (Genç, deli dolu)
Ginger : Ginger (Eşek dikenini adı veri-
 len bir bitki)
Göbek : Göbek
Göl : Göl
Gön : Gön (Ayakkabı kösesi ve
 kayış yapmak için kullanılan
 kalın, işlenmiş deri)
Götüre-Göturitsa : Götürü
Gövde : Gövde
Göz : Göz
Göz : Göz; 1. Dolap gözü, 2.
 Köprü gözü anlamında
Göz Göre : Göz göre göre
Gözbayacıya : Gözbağıcı, Gözboyayıcı
Gözleme : Gözleme
Gözüm : Nane (bitki)
Gurbet : Gurbet
Gurbetçilik : Gurbetçilik
Gurbetçiya : Gurbetçi
Gurbetçiystvo : 1. Gurbetlik, 2. Gurbete
 gitmek
Gurbetuvam : Gurbete gitmek
Gübre : Gübre
Güderiya : Güderi
Gül : Gül
Gül (l)e : Gülle
Gülpana : Gülhane (Gülyağı çıkarılan
 yer)
Gülhane : Gülhane
Güm : Güğüm
Güme : Güme (Avcı Kulübesi)
Gümrük : Gümrük
Gümrükçiya : Gümrükçü
Gümüş : Gümüş
Günduluk : Gündelik
Güniya : Günye (Gönye)
Günlük : Günlük
Gürük : Körük
Gürültaciya : Gürültücü
Gürultiya : Gürültü
Güveç : Güveç
Güvendiya, Givendiya : Güvende (Boşan-
 mış kadın)

Güvercile : Güherçile (Barut yapmaya
 yarayan bir madde)
Güzel : Güzel
Gyaur(in) : Gâvur
Gyaurski : Gâvura ait

H

Haber : Haber
Hacı : Hacı (Hacca gidene hitap
 şekli)
Hacilik : Hacılık
Hacıya : Hacı (Hacca gitmiş olan)
Hacıyski : Hacıya ait
Hafif : Hafif
Hahamin : Haham
Hair : Hayır
Hairliya : Hayırlı
Hairsız(in) : Hayırsız
Hak : Hak
Hal : Hal
Halaç : Hallaç
Halal : Helâl
Halat : Halat
Halif : Halife
Halişte : Halı
Halka : Halka
Halva : Helva
Halvacıya : Helvacı
Hamalie : Hamaliye
Hamalin : Hamal
Hamallık : Hamallık
Hamalluvam : Hamallık yapmak
Hamam : Hamam
Hambar : Hambar, anbar
Hamsiya : Hamsi
Han : Han
Hancar : Hançer
Hancıya : Hancı
Hanıma : Hanım
Hap : Hap
Hapsana : Hapishane
Hapuz-Hapus : Hapis
Haraç-Harac : Haraç
Haramiya : Harami
Haraniya : Büyük su ısıtma kabı
Harba : Harbe (Kısa ve kalın mız-
 rak)

- Harbaliya** : Harbeli (Harbe-mızrak-ile silâhlanmış olan)
- Harbiya** : Harbi
- Harç** : Harç
- Harça** : Harcamak
- Harçlık** : Harçlık
- Hardal** : Hardal
- Hardaliya** : Hardaliye (Şıra)
- Harem** : Harem
- Haremlik** : Haremlik
- Harman** : Harman
- Harmancıya** : Harmancı
- Harzual-Harzuval** : Arzuhal
- Has** : Has (Temiz, gerçek)
- Has** : Has (Sultan ailesi mensuplarına, vezirlere, beylerbeyleri ve sancak beylerine verilen ve yıllık geliri 100.000 Akçenin üzerinde olan toprak)
- Has** : Haz
- Hase** : Hasa (İnce, genellikle pamuktan dokunmuş bir çeşit kumaş)
- Hasır** : Hasır
- Hastar** : Astar
- Hastarlık** : Astarlık
- Haşa** : Haşa (At eyerinin altına konan örtü)
- Haşeva** : Aşevi
- Haşış-Haşış** : Haşhaş
- Hatalık** : Hatalı
- Hatır** : Hatır
- Hatırcıya** : Hatırcı
- Hatışerif** : Hattı şerif
- Hav** : Hav (Dokumanın keten gibi ince olan tarafı)
- Hava** : Hava
- Havan** : Havan
- Havliya** : Havlu
- Havra** : Havra; 1. Sinagog, 2. Düzensiz, karışık muhabbet
- Havruz** : Lazımlık
- Havuz** : Havuz
- Hayat** : Hayat; 1. Hayat, 2. Teras
- Haydamak** : Haydamak, 1. İri ve aptal kişi, dangalak; 2. Serseri, namussuz dolandırıcı.
- Haydukluk-Haydutluk** : Haydutluk
- Haydut(in)-Hayduk** : Haydut
- Haydutuvam** : Haydutluk yapmak (Türklerle karşı mücadele eden haydut çetelerinde yer almak)
- Hayka** : Avcı grubu
- Haykacıya** : Avcı grubuna dahil olan kişi
- Haylaz** : Haylaz
- Haylazin** : Haylaz
- Haylazlık** : Haylazlık
- Haylazuvam** : Haylazlık etmek
- Haymana** : Haymana (İşsiz, güçsüz)
- Haymanuvam** : Haymanalık (İşsiz dolaşmak)
- Hayta** : Hayta (İşsiz, haymana)
- Hayvan(in)** : Hayvan
- Hayver** : Havyar
- Hazır** : Hazır
- Haznatar(in)** : Haznedar
- Hazne** : Hazine
- Hekim(in)** : Hekim
- Helbete** : Elbette
- Hele** : Helâ
- Hem** : Hem
- Hemen** : Hemen
- Hemşeriya** : Hemşeri
- Hendek** : Hendek
- Hepten** : Hepten
- Hergele** : Hergele
- Hesap** : Hesap
- Hesapçıya** : Hesapçı
- Hır-Mır** : Memnuniyetsiz, kavga
- Hırsız(in)** : Hırsız
- Hız** : Hız (öfke, sinir)
- Hicra** : Hicret
- Hiç** : Hiç
- Hisar** : Hisar
- Hizmekyar** : Hizmetkâr
- Hizmet** : Hizmet
- Hoca** : Hoca
- Holan** : Oğlan
- Horata** : Konuşma
- Horatya** : Konuşmak
- Horosan** : Horasan (Kireç, kum, su karışımı)
- Hortuvam** : Konuşmak
- Hoşav** : Hoşaf

Huriyet	: Hürriyet
Huriya	: Huri
Hükümet-Hükümet	: Hükümet

İ

İbrik	: İbrik
İbrikçiya	: İbrikçi
İbrişim	: İbrişim
İçkiya	: İçki
İftira	: İftira
İhtibar	: İhtibar
İkilik	: İkilik
İkindiya	: İkinci
İkram	: İkram
İlik	: İlik
İmam-Bayaldı	: İmam Bayıldı
İmam(in)	: İmam
İmamat	: İmamet
İmansız	: İmansız
İmaret	: İmaret
İnat	: İnat
İnatçıya	: İnatçı
İnatya Se	: İnat etmek
İndrişe	: İndrişe (Bir çeşit çiçek)
İnkıyar	: İnkâr
İnkıyarya	: İnkâr etmek
İntifa	: İntifa (Dikkate almak, akıl danışmak)
İntizap	: İntisap
İrade	: İrade
İrmilik	: Yirmilik (20 kuruluşluk madeni para)
İslyam	: İslâm
İstif	: İstif
İstifçiya	: İstifçi
İşalla(h)	: İnşallah
İşaret-İşeret	: İşaret
İşleme	: İşleme
İştah	: İştah
İştahliya	: İştahlı
İva	: Yiv (Kumaşın kenarı)
İvitsa	: Yiv; 1. Dar uzun kumaş veya kağıt parçası, 2. Söğüt ağacı
İzafet	: İzafet (Farsça, Arapça, Türkçe ve diğer batı dillerinde iki isim arasında kullanılan gramatik bağ)

İzet	: Eziyet
İzetliya	: İzzetli
İzin	: İzin
İzmet	: Hizmet
İzmikyar(in)	: Hizmetkâr
İzmikyaruvam	: Hizmet etmek

K

Kaabe	: Kâbe (Arapça'dan alınma)
Kaba	: Kaba
Kabahat	: Kabahat
Kabahatliya	: Kabahatlı
Kabakçıya	: Tahsildar
Kabala	: Kabala (Bir günde bitirilmesi öngörülen iş)
Kabaryasvam-Kabaryasam-Kabardisvam	: Kabarmak
Kabır	: Kabara (Ayakkabılarda kullanılan büyük başlı kısa çivi)
Kabırka-Kabırçe	: Kabara (Büyük başlı küçük çivi)
Kabil	: Kabil
Kabul	: Kabûl
Kabulya	: Kabûl etmek
Kabzamanl(in)	: Kabzımal
Kaçak	: Kaçak
Kaçamak	: Kaçamak
Kaçardisvam-Kaçardisam	: Kaçırmaq
Kadaif	: Kadayıf
Kadem	: Kadem (Şanslı başlangıç, başarı, şans)
Kademliya	: Kademli
Kadı	: Kadı
Kadılık	: Kadılık
Kadın-Göbek	: Kadın göbeği
Kadın-Parmak	: Kadın Parmağı (Bir çeşit tatlı beyaz üzüm)
Kadına	: Kadın
Kadır	: Kadir
Kadiren	: Kadir (Becerikli)
Kadife	: Kadife
kafadar	: Kafadar
Kaf-Kibrit	: Kavkibriti (Tahtadan yapılan çöple değil, kağıt çöple yapılan kibrit)
Kafe	: Kahve

- Kafeci** : Kahvehaneci
Kafene : Kahvehane
Kafez : Kafes
Kaftan : Kaftan
Kaftancıya : Kaftancı (Kumaş tüccarı)
Kahır : Kahır
Kahiren : Kahırlı (Kahrı olan)
Kahırlıya : Kahırlı
Kahırya Se : Kahırlanmak
Kaik : Kayık
Kaikçıya : Kayıkçı
Kail : Kail (Razı olan, Mutabık)
Kain : Kayın
Kaiş : Kayış
Kait : Kayıt
Kakavanin : Kakavan (Aptal)
Kalabalık : Kalabalık
Kalafat : Kalafat; 1. Küçük teknelerin deliklerini kapamada kullanılan bir madde, 2. Şiddetli kavga
Kalauz (in) : Kılavuz
Kalay : Kalay
Kalaycıya : Kalaycı
Kalaydisvam- **Kalaydisam** : Kalaylamak
Kaldırım : Kaldırım
Kale : Kale
Kalem : Kalem
Kalevra : Kalavra (Deri ayakkabı)
Kalfa : Kalfa
Kalfuvam : Kalfalık yapmak
Kalıç-Kalıçka : Kılıç
Kalıç Otu : Kılıç otu
Kalif : Kılıf
Kalıp : Kalıp
Kalıpya : Kalıp yapmak
Kaliko(t) : Kalikot (Bir çeşit pamuklu kumaş)
Kalkan : Kalkan; 1. İki parsel arasına yapılan kapısız ve penceresiz duvar, 2. Bir çeşit balık
Kalpak : Kalpak
Kalpakçıya : Kalpakçı
Kalpav : Kalp; 1. İyi olmayan kötü, 2. Suni
Kalpazan(in) : Kalpazan
Kalpazanlık : Kalpazanlık
Kaltaban(in) : Kaltaban; 1. Ağır yük taşı-
Kaltak : Kaltak
Kama : Kama
Kamara : Kamara
Kambur : Kambur
Kamburest : Kambur
Kamış : Kamış
Kamışit : kamış (Kamıştan imâl edilmiş)
Kamışlık : Kamışlık
Kamşık : Kamçı
Kanap : Kınnap (Kalın ip)
Kanara : Kanara (Sivri kaya)
Kanata : Kanat
Kanava : Kanaviçe
Kanca : Kanca
Kandırdısvam -Kandırdısam :Kandırmak
Kandıрма : Kandıрма
Kandısvam-Kandısam : Kanmak
Kangal : Kangal
Kaniya : Kın
Kantar : Kantar
Kantarcıya : Kantarcı
Kantaron : Kantaron (Bir bitki)
Kantarma : Kantarma (Dizginin bir parçası, atın ağızına konan demir parçası)
Kapak : Kapak
Kapakliya : Kapak
Kapama : Kapama
Kapan : Kapan
Kapandura : Küçük tavan penceresi
Kapısızın : Kapısız (Amaçsız, işsiz güçsüz insan)
Kapiya : Kapı
Kapla : Kaplı (Araba çamurluğu)
Kapladısvam-Kapladısam : Kaplamak
Kaplama : Kaplama
Kapukehaya : Kapı Kâhyası
Kara : Kara
Karaağaç-Karagaç : Kara ağaç
Karabaş : Karabaş
Karabina : Karabina; 1. Hafif ve kısa silah, 2. Paraşüt askısı
Karaca : Karaca
Karaceyka : Karaca; 1. Bir çeşit erik, 2. Küçük su değirmeni
Karagöz : Karagöz; 1. Siyah gözlü, 2.

- Bir balık çeşiti, 3. Kukla kahramanı
- Karagözciya** : Karagözcü; 1. Kukla oynatan kişi, 2. Hokkabaz
- Karagözlük** : Karagözlük (Hokkabazlık)
- Karagözperde** (si) : Karagözperdesi; 1. Perde, 2. Maske, 3. Yüzsüzlük, utanmazlık
- Karakaçan(in)** : Kıra kaçan (Kendine özgü şivesi ile konuşan insan -genellikle Yunanlı- ve koyunları otlatmak için dağlardaki otakları dolaşan kişi)
- Karakaş** : Karakaş
- Karakavak** : Kara kavak
- Karakesat** : Kara kesat (Çok, pek çok, oldukça, epey)
- Karakonco-Karakoncul** : Karakoncolos (Halk öykülerine göre insanların gece korkuttuğuna inanılan vampir)
- Karakul** : Karakul; 1. Derisinden astrağan yapılan koyun, 2. Astrağan
- Karaman** : Karaman
- Karamfil** : Karanfil
- Karamusal** : Kara musalla; 1. Kara taş, 2. Kara taş gibi
- Karandaş** : Kalem
- Karaoğlan** : Karaoğlan (Çingene)
- Karar** : Karar
- Karasakız** : Karasakız (Yer sakızı, zift, asfalt)
- Karaşık** : Karışık
- Karaşmalık** : Karışmalık
- Karaştısvam-Karaştısam** : Karışmak
- Karatavan** : Kara tavan
- Karatoprak** : Kara toprak
- Karaul** : Karavul; 1. Silahlı muhafaza, 2. Bu görevin gereklerini yerine getirme, 3. Bu kişilerin buldukları yer
- Karavana** : Karavana
- Kardan** : Kardeş
- Karez** : Garez
- Karezliya** : Garezli
- Karıntaciya** : Kırıntıcı (Sakatat satan kişi)
- Karintiynitsa** : Kırıntıcı (Sakatatçı dükkânı)
- Karintiya** : Kırıntı (Sakatat)
- Kariola** : Karyola
- Karlık** : Karlık
- Karmakarışık** : Karmakarışık
- Karnabit** : Karnabit (Kırmızı lahana)
- Karpuz** : Karpuz
- Kartal** : Kartal
- Kartop** : Kartop; Kartopu çiçeği
- Kasaba** : Kasaba
- Kasap(in)** : Kasap dükkânı
- Kasatura** : Kasatura
- Kasida** : Kasîde
- Kaskıt** : Kaskı (Odunlaşmış, kaskatı)
- Kaşer** : Kaşar (Peyniri)
- Kaşerciya** : Kaşarcı
- Kaşmer** : Kaşmer (Ar, utanma)
- Kat** : Kat
- Katık** : Katık
- Katır** : Katır
- Katırciya** : Katırcı
- Katırki** : Patlatılmış mısır
- Katil (in)** : Katil
- Katran** : Katran
- Katrançiya** : Katrançı
- Katranik** : Katranik; 1. Yolculuk sırasında arabaya konan katran kutusu, 2. Başkalarının yönlendirilen kişi, 3. Hiçbir işe yaramayan kişi
- Katranosvam -Katranosam** : Katranlamak
- Kaun** : Kavun
- Kauş** : Koğuş
- Kavak** : Kavak
- Kaval** : Kaval
- Kavalciya** : Kavalcı
- Kavaltiya** : Kahvaltı
- Kave** : Kahve
- Kavene** : Kahvehane
- Kavga** : Kavga
- Kavgaciya** : Kavgacı
- Kavgaliya** : Kavgalı
- Kavırdısvam - Kavırdısam** : Kavurmak
- Kavırma** : Kavurma
- Kavuk** : Kavuk
- Kayafet** : Kıyafet
- Kaygana** : Kaygana (Yumurta ile yapılan bir yiyecek)
- Kayisa** : Kayısı
- Kayma** : Kıyma

- Kaymak** : Kaymak
Kaymakam(in) : Kaymakam
Kaymakliya : Kaymaklı
Kayme : Kaime (Kağıt para)
Kaynak : Kaynak
Kayrak : Kayrak
Kaza-Kaaza : Kaza (İlçe)
Kazan : Kazan
Kazancıya : Kazancı
Kazancıystvo : Kazancılık (Bu mesleği icra eden)
Kazandıynitsa : Kazancı (Kazan imâl edilen yer)
Kazık : Kazık
Kazırtma : Kızartma
Kazino : Gazino
Kazma : Kazma
Kebap : Kebap
Kebapçe : Kebap
Kebe : Kebe (Aba)
Keçe : Keçe
Keder : Keder
Kef : Keyif
Kefil : Kefil
Kefliya : Keyifli
Kefsiz : Keyifsiz
Kehaya : Kâhya
Kehlibar : Kehribar
Keklik : Keklik
Kel : Kel
Keleme : Keleme; 1. Verimsiz toprak, 2. İşe yaramaz insan
Kelepir : Kelepir
Kelepirciya : Kelepirci
Keleş : Keleş
Keleşlik-Keleşlik : Keleşlik
Kelpeden : Kerpeten
Kelyab : Kel
Kemancıya : Kemancı
Kemane : Keman
Kemer : Kemer
Kenar : Kenar
Kenarliya : Kenarlı
Kene : Kene
Kenef : Kenef
Kenefçiya : Kenefçi
Kenevir : Kenevir
Kepaze : Kepaze
Kepazelik : Kepazelik
Kepazyay : Kepaze
Kepe : Kepe
Kepen : Kepenk
Kerata : Kerata
Keremdcıya : Kiremitçi
Kerep : Su değirmenin tahtadan yapılma çarkı
Kereste : Kereste
Ker(e)viz : Kereviz
Kerhana : Kârhane (Genelev)
Kerkenez : Kerkenez (Bir kartal çeşidi)
Kerperpeden : Kerpeten
Kervan : Kervan
Kervan-Saray : Kervansaray
Kervanbaşı : Kervanbaşı
Kervancıya : Kervancı
Kesat : Kesat
Kesatlık : Kesatlık
Keseciya : Keseci
Kesim : Kesim
Kesimcii : Kesimci
Kesiya : Kese
Keskin : Keskin
Kespeti : Kispet
Kesten : Kestane
Kesterme : Kestirme
Keşiş(in) : Keşiş
Keşki : Keşki (Keşke)
Ketip-Kyatip : Kâtip
Kezay : Kezzay
Kıç : Kıç (At veya eşeğin arka kısmı)
Kına : Kına
Kır : Kır
Kırcalii : Kırcalı (1792-1808 yıllarında Bulgar topraklarında faaliyet gösteren, Türklerden, Arnavutlardan ve bazen Bulgarlardan oluşan soyguncu çeteler)
Kırcıya : Kırcı
Kırmız : Kırmızı (Organik maddelerden yapılan bir çeşit kırmızı boya)
Kırmızı : Kırmızı
Kırserdar(in) : Kırserdar
Kıskandısvam : Kiskanmak

- Kısmet** : Kısmet
Kısmetliya : Kısmetli
Kışla : Kışla
Kıt : Kıt (az)
Kızım : Kızım
Ki : Ki
Kibar : Kibar
Kibrit : Kibrit
Kibritliya : Çabuk sinirlenen kişi
Kiler-Keler : Kiler
Kilim : Kilim
Kilo : Kile (Tahıl ölçüsü)
Kimen : Öfkehi, dalgın
Kimi : Bazen anlamında
Kir : Kir
Kiraciya : Kiracı
Kireç : Kireç
Kiriş : Kiriş
Kiriya : Kira
Kirpiç : Kerpiç
Kişmiş : Kişmiş (Bir çeşit çekirdeksiz küçük üzüm)
Koca : Koca (Oldukça büyük)
Kocamiti : Koca (Büyük, iri)
Koç : Koç
Kodoş : Kodoş
Kokarca : Kokarca
Kolagele : Kolaygelsin
Kolan : Kolon
Kolay : Kolay
Kolaylık : Kolaylık
Kolçak : Kolçak
Kolçan : Ok torbası
Koltuk : Koltuk
Komar : Kumar
Komarcılık : Kumarcılık
Komarcıya : Kumarcı
Komarcıystvo : Kumarcılık
Komita : Komite (Gizli politik örgüt üyesi, Bulgaristan'ın Osmanlılardan kurtuluşu için mücadele eden kişi)
Komitacılık : Komitecilik
Komitacıya : Komiteci
Komşıya : Komşu
Komşuluk : Komşuluk
Konak : Konak
Kondak : Kundak; 1. Tüfeğin arka-
- sındaki tahta kısmı, dipçik,
 2. Tüfeğin horozu
Kondisvam : Konaklamak
Kontoş : Kontoş (Bir çeşit kısa elbise)
Konuştısvam : Konuşmak
Kopçe : Dügme
Kopie : Kopya
Koptik : Hava ve deniz subaylarının kullandıkları ince ve kısa bıçak
Kopuk : Kopuk (Parasız, fakir)
Koran : Kur'an
Koriya : Koru
Korniz : Korniş
Koruciya : Korucu
Koskoca(miti) : Koskoca
Koşıya : Koşu
Kovanlık : Kovan
Kovlada : iftira etmek
Koyun : Koyun (Koynuna almak)
Koz : Koz
Köçek : Köçek
Kömür-Kömur : Kömür
Kömürciya-Kömurciya : Kömürcü
Kömürciystvo - Kömurciystvo : Kömür-cülük
Köpek : Köpek
Köpoolu : Köpoğlu; 1. Köpekoğlu, 2. Patlıcanla yapılan bir salata
Körav : Kör
Körço : Kör
Körfişek : Kör fişek (Yalan, blöf)
Körsokak : Körsokak (Çıkmaz sokak)
Köse : Köse
Kösem : Kösem (Sürünün önünde giden koç)
Köstek : Köstek
Köşe : Köşe
Köşeliya : Köşeli
Köşk : Köşk
Kötek : Kötek (dayak)
Kube : Kubbe
Kubur : Kubur (Deri silâh kılıfı)
Kula : Kule
Kulandrisvam : Kötek (dayak)
Kulest : Kula (Genellikle at için kullanılır; açık pas renkli)
Kundur(a) : Kundura

Kunduraciya : Kunderacı
Kunduraciystvo : Kunderacılık
Kupa : Bardak
Kurabiya : Kurabiye
Kurban : Kurban
Kurban-Bayram : Kurban bayramı
Kurdisvam-Kurdisam : Kurmak
Kurna : Kurna
Kurnaz : Kurnaz
Kurnazliya : Kurnazlı (Kurnaz)
Kurşum : Kurşun
Kurşumliya : Kurşunlu
Kurtulsvam - Kurdulisam : Kurtulmak
Kuskus : Kuskus
Kusur : Kusur
Kusurliya : Kusurlu
Kutiya : Kutu
Kutsuz : Kutsuz (Başarısız, şanssız)
Kutsuzin : Kutsuz (Kutsuz insan)
Kutsuzluk : Kutsuzluk
Kuturitsa : Götürü
Kuyumciya : Kuyumcu
Kuzum : Kuzum
Küçek : Köçek
Küfte : Köfte
Kükürt : Kükürt
Külçe : Külçe
Külhane : Külhan
Külyaf : Külâh
Kümbe : Kümbet
Küme : Küme (Biraraya toplanmak, küme olan)
Künets : Künk
Küp : Küp
Küpriya : Köprü
Kürek : Kürek
Kürk : Kürk
Kürkçiya : Kürkçü
Küskiya : Küskü (Kalın sopa)
Küspe : Kuspe
Küstek : Köstek
Kütüt-Kütük : Kütük
Kyar : Kâr
Kyarya- Kyaruvam : Kâr etmek

L

Laf : Lâf
Laf Muabet : Muhabbet etmek

Lafuvam : Laflamak
Lagım : Lağım
Lakırdiya : Lâkırdı
Lala : Lala
Lalacı : Lalacı (Şaklabanlık yapan)
Lalaciya : Lâlacı (Şakacı)
Laladjiyski : Lalacı (Şaklabanlık yapan)
Lale : Lâle
Langa : Langa (Uzun salatalık)
Lapa : Lâpa
Lauta : Ud (Müzik aleti)
Lavanda : Lavanta
Leblebiciya : Leblebici
Leblebiya : Leblebi
Legen : Leğen
Leke : Leke
Lenger : Lenger (Gemi çapası)
Leş : Leş
Levrek : Levrek
Lezet : Lezzet
Lezetliya : Lezzetli
Lezetsiz : Lezzetsiz
Lıca : İlca (Kaplıca)
Libade : Libade (Pamuktan örülme kısa üst giysisi)
Liman : Liman
Limon : Limon
Limonata : Limonata
Limontuzu : Limontuzu
Lira : Lira; 1. Bazı ülkelerde kullanılan para birimi, 2. Eski Türk parası, altın
Lobut : Lobut (Ceza olarak dayak)
Lodos : Lodos
Lokanta : Lokanta
Lokantaciya : Lokantacı
Lokma Ruhı : Lokmanrûhu (eter)
Lokum : Lokum
Lonca : Lonca
Lök : Lök (Bir çeşit macun, pencere yağlamakta kullanılan bir yağ)
Lula : Lüle
Lülyak : Leylâk

M

Maane : Mani (Türk halk türküsü)
Maaza : Mağaza

- Macun** : Macun
Macuniram : Macunlamak
Madan : Maden
Magaziya : Mağaza
Magdanoz : Maydanoz
Mahala : Mahalle
Mahana : Bahane
Mahancıya : Bahaneci
Mahmudiye : Mahmudiye (Sultan II. Mahmut adına bastırılan ve 68 kuruş değerindeki altın para)
Mahmurliya : Mahmur
Mahmurluk : Mahmurluk
Mahmuz : Mahmuz
Mahrama : Makrama (Bir çeşit baş örtüsü)
Mahzar : Mahzar (Dilekçe)
Mahzarciya : Mahzarci (Dilekçe veren)
Majdrak : Mızrak
Makam : Makam (Müzik deyimi)
Makamliya : Makamlı
Makara : Makara
Makaz : Makas
Makbul : Makbul
Makina : Makine
Maksul : Mahsul
Maksus : Mahsus
Mal : Mal
Malak : Malak
Malciya : Malcı
Malebi : Muhallebi
Malsaybiya : Mal sahibi
Mamul : Mamul (Mısır koçanı)
Manaf(in) : Manav
Manatarka : Mantar
Manca : Manca (Yemek, aş)
Manda : Manda
Mandalo : Manda
Mangafa : Mankafa
Mangal : Mangal
Mangır : Mangır (19. yüzyılda ufak Türk parası)
Marangoz : Marangoz
Maraş : Maraş; 1. İşlenmemiş bağ, 2. Bir çeşit üzüm.
Maraz : Maraz (Hastalık)
Marda : Marda (Kalmış mal)
- Margaza** : Devamlı tartışan kişi
Marifet : Marifet
Mariz : Mariz
Marizya : Marizlemek
Mariy : Mariya (yaşlı koyun)
Markuç : Markuç (Hortum)
Masal : Masal
Masalciya : Masalcı
Masat : Masat (Bileme aleti)
Maskara : Maskara
Maskaralık : Maskaralık
Maskare : Ayakkabının yuvarlık olan ucu
Maskarya : Maskaralık etmek
Masraf : Masraf
Masraflıya : Masraflı
Mastar : Mastar (Duvarları sıvarken ustaların kullandıkları geniş tahta parçası)
- Masur** : Masura
Maşa : Maşa
Maşalla : Maşallah
Maşrapa : Maşrapa (Su, şarap vb. içmek için kullanılan metal kap)
- Matara-Matera** : Matara
Matkap : Matkap
Matradaz(in) : Madrabaz (İkinci elden mal satımıyla meşgul olan)
- Matrak** : Matrak (Komik)
Mauna : Mavna (Büyük kayık)
Maya : Maya
Mayasıl : Mayasıl (Bir hastalık çeşidi, hemoroid)
- Maymuna** : Maymun
Maytap : Maytap (Şaka)
Maytapçıya : Maytapçı (Şakacı)
Maytapy Se : Maytap yapmak (Şaka yapmak, birine takılmak, dalga geçmek)
- Maza** : Mağaza
Mazgal : Mazgal
Mecidiya : Mecidiye (Sultan Abdülmecit adına bastırılan 20 kuruş değerindeki gümüş para)
- Meciya** : İmece (Orak biçme, tarla işleri, ev yapma vb. olaylarda gönüllü ve ücretsiz ola-

- rak başkalarına yardım etmek üzere bir araya gelme)
- Meclis** : Meclis
Meçet : Mescit
Medrese : Medrese
Megdan : Meydan
Mehana : Meyhane
Mehancıya : Meyhaneci
Mehkeme : Mahkeme
Mehlem : Melhem
Mekere : Mekkâre (Yüklenmiş hayvan)
Mekik : Mekik
Mekitsa : Bir çeşit tatlı
Mekyan : Mekân
Melez : Melez
Meltem : Meltem
Memleket : Memleket
Memur : Memur
Mendizi(n) : Mühendis
Menekşe : Menekşe
Mengene : Mengene
Mengüş : Küpe
Menta : Mantar; 1. Yalan, 2. güvenilmez insan.
Mentarcıya : Mantarcı (Yalancı)
Menteşe : Mentеше
Mera : Mera
Merak : Merak
Merakliya : Meraklı
Mercan : Mercan
Merdiven : Merdiven
Meremet : Meremet (Tamir etme, onarma)
Meretski-Mereşki : Meret
Meretştina : Meret
Merhaba : Merhaba
Mermer : Mermer
Mertek : Mertek (Kiremidin altına döşenen ince tahta)
Mesina : Misina (Oltaya takılan sağlam ip)
Mestvove : Mest
Meşe : Meşe
Meşin : Meşin (Ayakkabı yapımında kullanılan işlenmiş kuzu derisi)
Meşina : Meşin (Meşinden yapılma)
- Mezat** : Mezat
Mezdra : Mezra (Mera)
Meze : Meze
Mezelik : Mezelik
Mezliç : Meclis
Midil : Midilli (Küçük at)
Mihle : Kırmızı domates veya domates püresi
Minare : Minare
Minder : Minder
Minderlik : Minderlik
Mintan : Mintan
Miralay : Miralay
Miraz : Miras
Mirazçıya : Mirasçı
Mirie : Mirî; 1. Devlet veya sultanın varlığı, zenginliği, 2. Vergi, 3. Satın alma
Mirza : Mirza (Bir ünvan)
Misir : Mısır; 1. Mısır bitkisi, 2. Dişi hindi
Misirka : Mısır (Dişi hindi)
Misk : Misk
Misket : Misket; 1. Bir çeşit üzüm, 2. Bu üzümden yapılan şarap
Miskin(in) : Miskin
Miskinlik : Miskinlik
Mohamedanin : Müslüman
Mohamedanstvo : İslâmiyet
Molla-Mola : Molla
Moloz : Moloz
Moruk : Moruk (Yaşlı insan, dede)
Mufta : Müft; 1. Bedâva, 2. Açık gözlülük yaparak elde edilen şey
Muftaciya : Müfteci (Bir şeyi açık gözlülükle veya bedava elde etmek isteyen kişi)
Muhabet : Muhabbet
Muhacir : Muhacir
Muharebe : Muharebe
Muhtar(in) : Muhtar
Mukaet-Mukayat : Mukayyet
Mukava : Mukava
Mumciya : Mumcu
Munaflik : Münafıklık
Munasip : Münasip

Murabe : Muharebe
Murafet : Marifet
Murafetliya : Marifetli
Musafir : Misafir
Musaka : Musakka
Musandra : Musandıra; 1. Duvara yapılan elbise dolabı, 2. Mutfak dolabı.
Muska : Muska
Muskal : Miskal; 1. Birbuçuk dirheme eş ağırlık ölçüsü birimi, 2. Birbuçuk dirhem gül yağı ile doldurulmuş cam yuvarlak
Muşama : Muşamba
Muşmula : Muşmula
Mutaf : Mutaf (Keçi kılından örülme minder)
Mutafçılık : Mutafçılık (Mutafçılık za-naatı)
Mutafçıya : Mutaf (Mutaf yapan kişi)
Mutafçıystvo : Mutafçılık
Mutlak : Mutlaka
Mutvak : Mutfak
Müdür(in) : Müdür
Müezzin : Müezzin
Müftiya : Müftü
Müftiystvo : Müftülük
Mühür : Mühür
Müjde : Müjde
Mülk : Mülk
Müre : Müre (Kuş avında av kulübesinin önüne diğer kuşları çekmek için bırakılan hayvan)

Müslümanın : Müslüman
Müsülmanstvo : Müslümanlık
Müşteriya : Müşteri
Mütesarif-Mutesarif : Mutasarıf (Osmanlı İmparatorluğu döneminde sancağın başında olan kişi)
Müzevir(in) : Müzevir (İhbarcı)
Müzevirciya : Müzevir
Müzevirlik : Müzevirlik

N

Nacak : Nacak; 1. Balta, 2. Çoban sopası

Nafile : Nafile
Nahakere : Boşuna
Nahiya : Nahiye
Nahut-Nohut : Nohut
Naib : Naip
Nalbant(in) : Nalbant
Nalçe : Nal
Nalet : Nâlet
Nalım : Nalın
Namaz : Namaz
Nane : Nane
Naney-Naneyacı : Nane Yağı
Nar : Nar
Nardek : Nardenk (Karpuz, erik vs. ile yapılan pekmez)
Nargile : Nargile
Nay-Ney : Ney
Nazım : Nazlı
Nazlındısvam Se-Nazlındısam Se : Nazlanmak
Nebet-Şeker : Nebat şekeri
Nebetçiya : Nöbetçi
Neftiya : Neft
Nekez(in) : Nekes (Hasis, cimri)
Neranza-Neranca : Narenciye; 1. Portakal çeşidi, 2. Küçük kavun
Neysel : Neysel
Niet : Niyet
Nikyah : Nikâh
Nişadır : Nişadır (NH₄ CL)
Nişan : Nişan
Nişancıya : Nişancı
Nişeste : Nişasta
Nişter : Neşter
Nizam : Nizam

O

Ocak : Ocak
Oda : Oda (400 kişiden oluşan Yeniçeri, Kırca vs. grubu)
Odacı : Odacı (Hizmetçi)
Odaya : Oda
Ok : Ok
Oka : Okka
Okepazyavam : Kepaze etmek
Oklagiya : Oklava
Oluk : Oluk
Onbaşıya : Onbaşı

Opacak	: Yapıncak (Yağmurluk)
Ordiya	: Ordu
Orman	: Orman
Orman-Kebap	: Orman Kebabı
Orman-Papaz	: Orman papazı; 1. Bulgaristan'ın kurtuluşu sırasında mücadele eden papaz, 2. Renkli hayatı olan papaz
Orta Budula	: Orta budala (Orta güzellik, aşağı-yukarı)
Ortak	: Ortak
Ortaklık	: Ortaklık
Osmanizm	: (Osmanlılık egemenliği altındaki ulusların asimilasyonunu amaçlayan 19. yüzyıl sonlarındaki Türk burjuvazisinin gerici ve şoven doktrini)
Osmanliya	: Osmanlı
Oşav-Aşaf	: Hoşaf
Ovarda	: Hovarda

P

Paça	: Paça (sakatat ile hazırlanan yiyecek)
Paçavra	: Paçavra
Paçosvam-Paçosam	: Paça yapmak
Padişah	: Padişah
Pafta-Pafti	: Pafta
Palamud	: Palamut (Palamut balığı)
Palamud	: Palamut (Güney Trakya'da yetişen bir çeşit meşe)
Palandza-Palantsa	: Terazi
Palaska	: Palaska
Palavra	: Palavra
Paldım	: Paldım (At veya eşeklerin kuyruklarının altına bağlanan kayış)
Pamid	: 1. Bir çeşit kırmızı üzüm, 2. Bu üzümden yapılan şarap
Pamuçen	: Pamuklu
Pamuk	: Pamuk
Pamukçiya	: Pamukçu
Pamukliya	: Pamuklu
Pamukliyka	: Pamuklu (Bir çeşit kısa üst giysisi)
Pancar	: Pancar
Panti-Panta	: 1. Menteşe, 2. Bir kâğıt oyunu

Papaz	: Papaz
Papuk	: Pabuç
Papukçiya	: Pabuççu (Ayakkabıcı)
Papukçiystvo	: Pabuççuluk (Meslek çeşidi)
Para	: Para; 1. Kuruş'un % 40'ına eşit Türk parası, 2. Bozuk para, 3. Yugoslav dinarının 100'de biri, 4. Yarım stotinka, 5. para
Paraliya	: Paralı sini, Paralı tepsi (Para biçiminde olan tepsi; Çok alçak daire biçimindeki masa, sofa)
Parçaciya	: Parçacı
Parçe	: Parça
Parekende-Perakende	: Perakende
Parlama	: Parlama (Küçük halde, parça halinde olan, numune)
Parmak	: Parmak
Parmaklık	: Parmaklık
Parsa	: Parsa
Pastal	: Pastal (Kuru tütün yapraklarıyla hazırlanmış küçük demet)
Pastırma	: Pastırma
Paşa	: Paşa
Paşalık	: Paşalık
Pataklama	: Pataklama (Büyük gürültü, kavga)
Patırdiya	: Patırtı (Gürültü)
Patlancan	: Patlıcan
Patlak	: Patlak (Bir çeşit tabanca)
Patlama	: Patlama (Tabanca sesi)
Pay	: Pay (Üleş)
Payanta	: Payanda; (Evin çatısında kullanılan kerestelerden biri)
Payanton	: Payanda; 1. Arasına kereste koyulup tuğladan inşa edilen bina, 2. Güçsüz, kötü, zayıf
Paydos	: Paydos
Paytak	: Paytak; 1. Arka ayakları eğri olan at, 2. Eğri ayaklı insan
Payvant	: Payvant (Atları bağlamak için kullanılan ip)
Pazar	: Pazar
Pazaren	: Pazar (Pazar'a ait)
Pazarişte	: Pazar (Pazar yeri)
Pazarlık	: Pazarlık
Pazaruvam	: Pazara gitmek (Alış-veriş yapmak)

Pazarya : Pazarlık
Pazaryavam Se-Pazarya Se : Pazarlık etmek
Paziya : Bazı
Pazvant(in) : Pazvant (Yerleşim bölgelerinde gece bekçisi)
Pehlivan(in) : Pehlivan
Pehlivanlık : Pehlivanlık
Peksimet : Peksimet
Pelte : Pelte
Pelteça : Pelteklik (Kekemelik)
Peltek : Peltek (Kekeme)
Pemben : Pembe
Pencera : Pencere
Perçem : Perçem (Alna düşen saç)
Perçemliya : Perçemli
Perçimya : Perçinlemek
Perdah : Perdah; 1. Dayak, 2. Duvarın sıvasını mala ile düzeltmek
Perdaşa : Perdah; 1. Birini dövmek, 2. Duvarı perdahlamak
Perde : Perde
Perdeliya : Perdeli
Perdesiz : Perdesiz (Yüzsüz, arsız; ah-laksız)
Pergel : Pergel
Peri : Peri
Peruşan : Perişan
Pervaz : Pervaz
Peş : Peş (Üst giysisinin alt kısmı)
Peşin : Peşin
Peşkir : Peşkir (Havlu)
Peştemal : Peştemal
Petmez : Pekmez
Peverde : Erikten yapılan marmalâd
Pey : Pey (Kâpora)
Peyka : Peyke (Oturmak için hazırlanmış tahta)
Pezevenk : Pezevenk
Pezevenklik : Pezevenklik
Pianko : Piyango
Piç : Piç
Pilaf : Pilâv
Pintiya : Pinti
Pirinç : Pirinç (Bakır ve çinko karışımı olan metal)
Pirjola-Prjola : Pirzola

Piskül : Püskül
Pişkin : Pişkin (Deneyimli)
Pişman : Pişman
Pişmanlık : Pişmanlık
Pişmanya Se : Pişman olmak
Piştov : Piştov (Bir çeşit tabanca)
Polis : Polis (Türk hapishanelerinde işkence odası; hücre)
Pota : Pota (Çömlek, vazo)
Poturi : Potur
Poturnak : Müslümanlığı kabul edip Türkleşen Hıristiyan
Pranga : Pranga
Prangaciya : Pranga mahkûmu
Pul : Pul (Tavlada kullanılan tahta veya plâstikten yapılmış daire şeklindeki oyun aracı)
Pura : Puro
Puriya : Kalın demir boru
Pusat : Silâh
Pusiya : Pusu
Pusula : Pusula
Püşkün : Evin önüne konulan bank

R

Raft : Raf
Rahat : Rahat
Rahat-Lokum : Lokum
Rahaten : Rahat (Rahatı yerinde olan, sakin; ayakkabı elbise için uygun)
Rahatlık : Rahatlık
Rahatliya : Rahat (Rahatı yerinde olan)
Rahatuvam : Rahat yaşamak
Rahatyasvam : Rahatlamak
Rahmet : Rahmet
Rahmetliya : Rahmetli
Rakiciya : Rakıcı; 1. Rakı üreten kişi, 2. Rakı içmeyi çok seven kişi
Rakiciynitsa : Rakıcı (Rakı imâl edilen yer)
Rakiya : Rakı
Ramazan : Ramazan (Oruç ayı)
Ravan : Rahvan (Atın bir yürüyüş şekli)
Raven : Râvent (Bir bitki)

Raya	: Reaya (Osmanlı İmparatorluğu sınırlarında yaşayan gayri-müslim halk)
Razgele	: Rastgele
Reçel	: Reçel
Redif	: Redif (yalnız savaş zamanında toplanan asker)
Rende	: Rende
Rendosvam-Rendosam	: Rendelemek
Renk	: Renk
Resim	: Resim (Veraset vergisi)
Revane	: Revani
Reze	: Reze (Kapıya konan demir kilit)
Rezekliya	: Razaki (Bir çeşit üzüm)
Rezil	: Rezil
Rezilya	: Rezil etmek
Rezilya Se	: Rezil olmak
Rubie-Rumiya -Rube	: Rubiye (Eski küçük altın)
Rugan	: Rugan
Rup	: Rub (Kuruş'un çeyreğine eşit para birimi)
Rüşvet	: Rüşvet
Rüşvetçiya	: Rüşvetçi

S

Sabahle-Sabahlen	: Sabahleyin
Sabur	: Sabır
Saç	: Saç (Metal saç)
Saçak	: Saçak
Saçıkabris	: Demir sülfat
Saçma	: Saçma
Saçmyanka	: Saçma (Bir hastalık)
Sade	: Sade
Sadrazam-Sadrazamin	: Sadrazam
Safi	: Saf
Sağlam	: Sağlam
Sağmal	: Sağmal
Sahan	: Sahan (Metal tabak)
Sahat	: Saat
Sahtiyani	: Sahtiyani (Çanta vs. yapımında kullanılan işlenmiş deri)
Saka	: Saka (Su taşıma kabı, fıçı)
Sakaciya	: Sakacı (Saka ile su taşıyan kişi)
Sakarest	: Sakar (Atın alnındaki beyazlık)

Sakat	: Sakat
Sakıldisvam Se-Sakıldisam	: Sıkılmak
Sakın	: Sakın
Sakız	: Sakız
Saksiya	: Saksı
Sal	: Sal
Sal	: Salt
Salaş	: Salaş (Tahtadan yapılmış kulübe)
Salaydisvam-Salaydisam	: Sallamak (Seyrek dikmek)
Salciya	: Salcı
Salep	: Sahlep
Salepçiya	: Sahlepçi (Sahlep satıcısı)
Salgın	: Salgın
Salhana	: Salhane (Mezbaha)
Salkım	: Salkım (Akasya ağacı)
Salma	: Salma (Başboş gezen, yaramaz)
Salmuvan	: Yaramazlık yapmak
Saltamarka	: Saltamarka (Kısa üst giysisi)
Saltanat	: Saltanat
Saltanatçiya-Saltanatliyski	: Saltanatlı
Samanlık	: Samanlık
Samsar	: Sansar
Samsarin	: Samsar
Samun	: Somun
Samur	: Samur
Sancak	: Sancak
Sancak-Bey	: Sancak beyi
Sandık	: Sandık
Sandirdisvam	: Sindirmek
Sankim	: Sanki
Sap	: Sap
Saplık	: Saplık (Ot demeti)
Saraca	: Sarıca (Bir hastalık)
Saraç	: Saraç
Saraf(in)	: Sarraf
Saraflık	: Sarraflık
Saray	: Saray
Sarayliya	: Baklava
Sarhoş(in)	: Sarhoş
Sarı Sabur	: Sarı Sabır (Bir bitki çeşidi ve bu bitkiden elde edilen ve boyacılıkta kullanılan bir madde)
Sarık	: Sırık (İnce, uzun değnek)
Sarma	: Sarma (Bir yemek çeşidi)

- Sarpiya** : Sarpın (Zahire anbarı)
Saştisvam-Saştisam : Şaşmak
Satır : Satır
Savak : Savak; 1. Elektrik akımını ölçmeye yarar aygıt, 2. Nehir yatağı
Saya : Saye; 1. Saçak, 2. Koyun ve keçiler için yapılan kışlık ağıl
Saya : Saya (Ayakkabının yumuşak olan üst kısmı)
Sayacıya : Sayacı (Ayakkabıcı)
Saybiya : Sahip
Saydisvam-Saydisam : Saymak (Saygı göstermek)
Saygiya : Saygı
Sayvant : Sayvan (Saçak, yağmur siperi)
Saz : Saz (Bir bitki)
Saz : Saz (Müzik aleti)
Sazdırma : Sızdırma (Etle hazırlanan bir yemek)
Sebab : Sevap
Sebab : Sebep
Sedef : Sedef
Sefer : Sefer
Sefertas : Sefertası
Sefta : Siftah
Seftosvam : Siftah yapmak
Seid : Seyit
Seir : Seyir
Seirciya : Seyirci
Seiz(in) : Seyis
Selemikiya : Zayıflamak için kullanılan bir çeşit bitki yaprağı
Selim : Selim (Kokulu, tatlı büyük yapraklı bir bitki)
Selyam : Selâm
Selyamlık : Selâmlık
Semer : Semer
Semerciya : Semerci
Semsele : Silsile (Soy, kök)
Serasker : Serasker; 1. Savaş Bakanı, 2. Osmanlı İmparatorluğu'nda ordu başkomutanı
Seraskerat : Serasker (Savaş Bakanlığı)
Serbez : Serbaz (Cesur)
Serbezlik : Serbazlık (Cesurluk)
- Serbezliya** : Serbaz
Serdar : Serdar
Sergiya : Sergi
Serkme-Sertme : Sertme (Bir çeşit balıkçı ağı)
Sermiya : Sermaye
Sersem(in) : Sersem
Sersemlik : Sersemlik
Sert : Sert
Sertlik-Sertlik : Sertlik
Setre : Setre (Ceket)
Sevda : Sevda
Seymen(in) : Seğmen
Sıkıldisvam Se-Sıkıldisam Se : Sıkılmak
Sıkintiya : Sıkıntı
Sıklet : Sıklet (Ağır iş)
Sırğa : Sırça
Sırma : Sırma
Sırmaliya : Sırmalı
Sırpiya : 1. Hambar, 2. Depo, kiler
Sırt : Sırt
Sicil : Sicil (Osmanlı İmparatorluğu'nda kadının verdiği mahkeme kararının kaydedildiği günlük defter)
Sicim-Sicimka : Sicim
Siktir : Defol
Silyah : Silâh
Silyahlık : Silâhlık
Simid : Simit
Simidçiya : Simitçi
Sincir : Zincir
Sincirliya : Zincirli
Siniya : Sini (Sofra, tepsi)
Sipai : Sipahi
Skambil : İskambil
Skele : İskele (inşaatta işçilerin landıkları tahta ile kurulan yer)
Skelya : İskele (Gemilerin yanaştığı yer)
Skemle : İskemle
Skolufa : Zülûf
Soba : Soba; 1. Yatak odası, 2. Soba
Sofa : Sofa; 1. Büyük kanepeler, 2. Geniş minderler, 3. Oturmak için taştan yapılmış yer

- Sofra** : Sofra
Sofralık : Sofralık (Sofra örtüsü)
Softa : Softa
Sokak : Sokak
Soluk : Soluk (Nefes)
Sopa : Sopa
Sopacıya : Sopacı
Sovat-Suvat : Suvat; 1. Otlak, 2. Otlakta beslenen hayvan
Soy : Soy
Spahilik : Sipahilik
Spahiya : Sipahi
Spatii : Art niyet
Subaşıya : Subaşı
Sucuk : Sucuk
Sukman : Bir çeşit elbise
Sulimen : Çok güçlü bir zehir
Sultan : Sultan
Sultanie : Sultaniye (Çekirdeksiz bir üzüm çeşidi)
Sultanka : Sultanın karısı
Suna : Sun (Kur'an'ın bazı bölümlerinden derlenen kitap; kutsal İslâmi efsane)
Sundurma-Sudurma : Sundurma (Köy evlerinin önüne yapılan açık yer)
Sunet : Sünnet
Sunit : Sünni
Surat : Surat (Yüz)
Suratsız : Suratsız
Surtuk : Sürtük
Susam : Susam
Suvat : Suvat; 1. Kesim için beslenen hayvan, 2. Dağlardaki otlak yerler
Suvatçıya : Suvatçı (Hayvan tüccarı)
Sünger : Sünger
Süriya : Sürü
Sürme : Sürme
Sürmek : Sürgün (İshal)
Sütlyaş : Sütlaç
- Ş**
- Şadravan** : Şadırvan
Şafrantiya : Şıfıntı
Şahat(in) : Şahit
- Şahmat** : Şahmat (Satranç)
Şaknat : Budala, itilip kakılan
Şal : Şal
Şalupa : Şalupa (Bir çeşit büyük kalyık)
Şalvari : Şalvar
Şamandura : Şamandıra
Şamar : Şamar
Şamarosvam - Şamarosam : Şamar vurmak
Şamata : Şamata
Şamiya : Şame (İnce kadın başörtüsü)
Şap : Şap
Şapav : Şap hastalığı olan
Şarampol : Şarampol
Şarapaha - Şaraphana : Şaraphane (Üzüm taşımaya mahsus büyük kap)
Şarlan : Şırlağan
Şarlagan : Şırlağan (Bitkisel yağ-Zeytin yağı için kullanılmaz)
Şarlatan(in) : Şarlatan
Şarlataniya- Şarlatansvo : Şarlatanlık
Şarlatanstvuvam : Şarlatanlık yapmak
Şaşardisvam-Şaşardisam : Şaşırmak
Şaşav : Şaşkın
Şaşırma : Şaşıрма
Şaşkın(in) : Şaşkın
Şaşkıniya : Şaşkın (Şaşkın insan)
Şayak : Şayak
Şayka : Sarhoş ve katillerden oluşan grup
Şebek : Şebek
Şega : Şaka
Şegaciya : Şakacı
Şeker : Şeker
Şekerciya : Şekerci
Şen : Şen
Şenlik : Şenlik
Şerbet : Şerbet
Şerbetliya : Şerbetli
Şerden : Şirden
Şeremet : Şeremet; 1. Şaka, 2. Aşağılamak, hakaret etmek.
Şeriat : Şeriat
Şerif : Şerif; 1. Müslüman ülkelerinde Hz. Peygamberin torunu olarak kabul edilen ve soyu asil olan kişi, 2. Fas Kralının ünvanlarından 'iri

- Şeş-Beş** : Şeş-Beş (Tavla oyununda bir deyim, altı-beş)
- Şeyh** : Şeyh
- Şeyretin** : Şirret
- Şeytan** : Şeytan
- Şiboy** : Şebboy (Bir çiçek adı)
- Şilte** : Şilte (Küçük minder)
- Şıra** : Şıra (Üzüm suyu)
- Şirit** : Şerit
- Şiş** : Şiş
- Şişane** : Şişane (Ağır ve kısa bir çeşit tüfek)
- Şişe** : Şişe
- Şişkav** : Şişman
- Şişkebab** : Şiş kebabı
- Şkembe** : İşkembe
- Şkembeciya** : İşkembeci (İşkembe çorbasını yapan kişi)
- Şkembeciynitsa** : İşkembeci (İşkembe çorbası satılan yer)
- Şkembeliya-Şkembest** : İşkembeli (Büyük işkembesi olan)
- Şorolop** : Şorolop (Başkasının bir şeyini hile ile gaspetmek)
- Şoroloçiya** : Şoroloççu (Hile ile gaspeden)
- Şose** : Şose
- Şosiram** : Şose yapmak
- Şosirovka** : Şose yapmak (Yolu kum, çakıl ile kaplamak)
- Şuker-Şukir** : Şükür
- Şupe** : Şüphe
- Şupheliya** : Şüpheli
- Şurup** : Şurup
- T**
- Tabak** : Tabaka (Büyük kağıt parçası)
- Tabak** : Tabakçı (Deriyi tabaklayan)
- Tabakhana-Tabahane** : Tabakhane (Derilerin tabaklandığı yer)
- Taban** : Taban (Bir çeşit incir)
- Taban** : (Taban)
- Tabanastar** : Taban astarı
- Tabiet-Tabihet-Tabiyat** : Tabiat (Karakter, huy)
- Tabietliya - Tabiyatliya** : Tabiatlı
- Tabiya** : Tabya
- Tabla** : Tabla
- Tabla** : Tavla
- Tablaciya** : Tavlacı (Tavla oynayan)
- Tabor-Tabur** : Tabur
- Taferen** : Tafracı
- Tafra** : Tafra; 1. Kibirlenmek, 2. Süslenmek
- Tafraya Se** : Tafralanmak
- Tafta** : Tafta
- Taften** : Taftadan yapılmış
- Tahan** : Tahin
- Tahta** : Tahta
- Tahtaba- Tahhabita-Tahtabitsa** : Tahta biti
- Tain** : Tayın (Askere verilen günlük yiyecek)
- Take** : Takke
- Takım** : Takım
- Takla** : Takla
- Taksirat** : Taksirat
- Talasım** : Kötü ruh, vampir
- Talaş** : Talaş
- Talaz** : Talaz(yün)
- Talim** : Talim (askeri eğitim)
- Talyan-Dalyan** : Dalyan
- Tamahkyar** : Tamahkâr
- Tamahkyarlık**: Tamahkârlık
- Tamam-Taman** : Tamam
- Tambura** : Tambura
- Tanadisvam-Danadisam** : Tanımak
- Tanzimat** : Tanzimat
- Tapa** : Tıpa
- Tapiya** : Tapu
- Taraba** : Taraba (Tahta perde, çit)
- Taraf** : Taraf
- Tarak** : Tarak
- Tarama** : Tarama (Bir çeşit yiyecek)
- Tarapana** : Darphane
- Tarator** : Tarator
- Tarbuka** : Darbuka
- Tarçin** : Tarçin
- Tarhana- Trahana** : Tarhana
- Tarikat** : Tarikat
- Tarikatlık** : Tarikatlık
- Tarikatski** : Tarikatçı (Tarikata ait)
- Tarpan** : Tırpan
- Tas** : Tas

- Taskebab** : Tas kebabı
Taslak : Taslak
Tasma : Tasma
Tatliya : Tatlı
Tatul-Tatula : Tatula (Bir bitki)
Tava : Tava
Tavan : Tavan
Tavla : Tavla; 1. Oyun, 2. Atların ahırını
Tay : Tay (At yavrusu)
Tayfa : Tayfa
Taze : Taze
Tebeşir : Tebeşir
Teferiç : Teferrüç (Piknik)
Tefter : Defter
Tegel : Teğel
Tehna-Tehana : Tenha
Tehnalık : Tenhalık
Tek : Tek
Teke : Tekke
Tekme : Tekme
Tekne : Tekne (içinde sönmüş kireç taşınan büyük sandık)
Teknefes : Tek nefes (At için-nefes almayan)
Tel : Tel
Telatin : Telatin
Telkiya- Teltiya-Terkiya : Terki (Atın terini almak için eyerin altına konan kalın dokuma)
Telyak : Tellâk
Telyalin : Tellâl
Temane : Temenni
Temel : Temel
Temelliya : Temelli (Sağlam temeli olan)
Temerrut(in) : Temurut (Sessiz, sakin kişi)
Temesuk- Temesük : Temessük (Belge, po-liçe)
Tencera : Tencere
Teneke : Teneke
Tenekeciya : Tenekeci (Tenekeci zanaatı)
Tenekeciynitsa : Tenekeci (Teneke yapılan yer)
Tenekeciystvo : Tenekecilik
Tenekiya : Teneke
Tepe : Tepe
Tepegöz : Tepegöz (Yüzsüz, utanmaz)
Tepegözlük : Tepegözlük (Açık gözlük, ar-sızlık)
Tepelik : Tepelik (Alına konan gümüş süs)
Tepsiya : Tepsi
Terbeliya : Terbiyeli
Terbie : Terbiye
Tercuman(in) : Tercüman
Terekiya : Tiryaki
Tereşe : Terşih (Bir çeşit bitkisel yağ)
Tereziya : Terazi
Terk : Terk; 1. Örnek, model, 2. Anlaşılması zor kişi
Terlik : Terlik
Tersene : Tersine
Tertip : Tertip (Sıra)
Terziya : Terzi
Teskere : Tezkere (Osmanlı İmpara-torluğu sırasında verilen ge-zi izin belgesi)
Teslim : Teslim
Teslimya : Teslim etmek
Teste : Deste
Testemel-Testimel : Testimel; Testimal (Bez, örtü)
Testiya : Testi (Su testisi)
Tetra : Tetre (Bir bitki)
Tevekel : Tevekkeli
Tevekeliya : Tevekkeli
Tezgere : Teskere
Tezgyah : Tezgâh
Ticaret : Ticaret
Timar : Tımar
Timarya : Tımar etmek
Tlakana : Samanlık
Toka : Toka
Tokmak : Tokmak
Tomruk : Tomruk
Ton-Tunets : Ton (Ton balığı)
Tonga : Tonga (Tütün yapraklarını kalitesine göre ayırmak)
Top : Top (Silâh olarak kullanılan top)
Top : Top (Kumaş topu)
Top : Oyun topu
Topaç : Topaç
Topal : Topal
Topçiya : Topçu
Tophane : Tophane

Topliyka	: Toplu iğne
Topor	: Topor (Balta)
Toprak	: Toprak
Toptan	: Toptan
Toptancalık	: Toptancılık
Toptancıya	: Toptancı
Topuz	: Topuz
Torlak	: Torlak; 1. Kuzeybatı Bulgaristan'ın dağlık bölgelerinden olan köylü, 2. Aptal, köylü
Trampa	: Değiş-tokuş yapmak
Tsigara	: Sigara
Tsigarlık	: Sigaralık (Ağızlık)
Tuç	: Tuuç
Tuhla	: Tuğla
Tuhlar	: Tuğlacı (Tuğla yapan kişi)
Tuhlarnitsa	: Tuğlacı (Tuğla fabrikası)
Tuhlarstvo	: Tuğlacılık
Tulum	: Tulum
Tulumba	: 1. Tulumba (Su pompası), 2. Tulumba tatlısı
Tulumbacıya	: Tulumbacı (Eskiden itfaiyeci)
Tumruk	: Tomruk
Tunkun(in)	: Tutkun (Sakin insan)
Tura	: Tuğra
Turfanda	: Turfanda
Turşiya	: Turşu
Turuk-Toruk	: Torik (Bir balık çeşidi)
Tutkal	: Tutkal
Tutmanik	: Tutma (Ekmek mayası)
Tüfek	: Tüfek
Tüfekçiya	: Tüfekçi
Tüflek	: Tüflek (İçi Samanla doldurulmuş döşek)
Tülbent	: Tülbent
Türban	: Türban
Türbe	: Türbe
Türliya	: Türülü
Türlügüveç	: Türülü güveç (Etle veya etsiz değişik sebzelerin karışımı ile hazırlanan bir yemek)
Tütün	: Tütün
Tütünciya	: Tütüncü
Tütüncülük	: Tütüncülük

U

Uçkur	: Uçkur
Uçkurluk	: Uçkurluk
Uçurtma	: Uçurtma
Ulak	: Ulak
Ulama	: Ulama
Ulan	: Ulan; 1. Elinde mızrak tutan atlı, 2. Genç erkek
Ulema	: Ulema
Ursuz(in)	: Uğursuz
Ursuzluk	: Uğursuzluk
Usta	: Usta
Ustabaşıya	: Ustabaşı
Usul	: Usul
Uydisvam-Uydusam-Uydişa	: Uymak
Uyduvdishvam-Uyduvdisham-Uyduvdishsa	: Uydurmak
Uyduvdisham-Uyduvdishsa	: Uydurma
Uygun	: Uygun

V

Vaade veya Vade	: Vâde
Vadanlık, Vadinlik	: Vakdânlık (El maşası vs. gibi ev aletleri. (Avadanlık))
Vade veya Vaade	: Vâde
Vakıf	: Vakıf
Vala	: Vala (Duvak, örtü, peçe)
Valide	: Valide (Sultanın annesine verilen ad)
Valiya	: Vali
Varak	: Varak (İnce altın, gümüş, kalay yaprağı)
Varakladishvam veya Varakladisham	: Varaklamak (Varakla kaplamak)
Varakliya	: Varaklı
Varakosvam-Varakosam	: Varak yapmak
Vasiya	: Vasi
Vay	: Vay (Hayret etme anlamında)
Vazgeç veya Vızgeç	: Vazgeç
Vazgeçishvam (Se) veya Vazgeçisham (Se)	: Vazgeçmek
Vekil(in)	: Vekil
Venedik ve Venediçe	: Venedik (Venedik şehri)

Verem	: Verem
Veremliya	: Veremli
Veresiya	: Veresiye
Verev	: Verev
Vergiciya	: Vergici
Vergiya	: Vergi
Vernik	: Vernik
Vezir	: Vezir
Vezirstvo	: Vezirlik
Vilact	: Vilâyet
Viran	: Viran
Vişnap	: Vişnap; 1. Çok ekşi olmayan bir vişne çeşidi, 2. Vişne şurubu
Vörs	: Örs

Y

Ya	: Ya (Ya öyle, ya böyle)
Yabana	: Yaban
Yabancıya	: Yabancı
Yadest	: Lâdes
Yagliya	: Yağlı
Yahır	: Ahır
Yahirciya	: Ahırıcı
Yahniya	: Yahni
Yaka	: Yaka
Yakiya	: Yakı (Ağrıyan yere bağlanan ilaçlı bez)
Yalanciya	: Yalancı
Yaldız	: Yaldız
Yaldız	: Yıldız
Yaliya	: Yayla
Yama	: Yağma
Yama	: Yama
Yamurluk	: Yağmurluk
Yangın	: Yangın
Yanıçeri	: Yeniçeri
Yankesecilik	: Yankesicilik
Yankeseciya	: Yankesici
Yanlış	: Yanlış
Yapancak	: Yapıncak (Yağmurluk)
Yaprak	: Yaprak
Yar	: Yar
Yaraliya	: Yaralı
Yarma	: Yarma (Hayvan yemi olarak kullanılan iri çekilmiş taneli besin)
Yasak	: Yasak

Yasakçıya	: Yasakçı (Bekçi)
Yastıgaç	: Yastıgaç; 1. Yemek yemek için kullanılan yuvarlak tahta masa, sofrası, 2. Yufka açmada kullanılan yuvarlak tahta
Yastık	: Yastık
Yaşmak	: Yaşmak
Yatagan	: Yatağan (Sivri kısmı içeriye kıvrık olan ve ağır döğüş bıçağı)
Yatak	: Yatak
Yavaş	: Yavaş
Yay	: Yay
Yaya	: Yaya
Yazı	: Yazı (Paranın yazılı yüzü, yazı-tura)
Yazık	: Yazık
Yazlık	: Yazlık (Evin önüne yapılan çardak)
Yogurt	: Yoğurt
Yok	: Yok
Yors	: Örs
Yufka	: Yufka
Yular	: Yular
Yumruk	: Yumruk
Yurdek	: Ördek
Yurgan	: Yorgan
Yurganciya	: Yorgancı
Yurkam	: Acele etmek
Yurnek	: Örnek
Yurt-Yurtište	: Yurt (Evler arasındaki boş arsa)
Yuruk	: Yörük
Yuruş-Yuryuş	: Yürüyüş
Yurvamse	: Koşarak gitmek
Yuşur	: Öşür
Yutiya	: Ütü
Yuva	: Yava; 1. Kaybolmuş hayvan, 2. Evsiz, İşsiz insan.
Yük	: Yük
Yüklük	: Yüklük
Yüz	: Yüz (100 gram)
Yüzbaşıya	: Yüzbaşı

Z

Zabit(in)	: Zabit
Zabun-Zabın	: Zıbın

Zaçıya	: Zaç (Bir kükürt ve demir bileşimi)	Zebila	: Çuval yapımında kullanılan kenevir
Zade-Zayde-Ziyade	: Ziyade	Zede	: Fazla, artık
Zahire	: Zahire	Zehir	: Zehir
Zahmet	: Zahmet	Zehrin	: Zeytinyağı
Zahmetliya	: Zahmetli	Zembelek	: Zemberek (yay)
Zaif	: Zayıf	Zembare	: Zampara
Zaim	: Zaim	Zemparlık	: Zamparalık
Zaire	: Zahire	Zengin	: Zengin
Zakum	: Zakkum	Zengiya	: Üzengi
Zaman	: Zaman	Zer	: Sanki
Zaman	: Zaman (Herzaman)	Zerde	: Zerde
Zamba	: Zimba	Zevzek	: Zevzek
Zambak	: Zambak	Zevzeklik	: Zevzeklik
Zamk	: Zamk	Zeytin	: Zeytinyağı
Zanayat	: Zanaat	Zimba	: Zimba
Zanayatçıya	: Zanaatkâr	Ziafet-Ziyafet	: Ziyafet
Zanayatliya	: Zanaatlı	Ziamet	: Zeamet (Osmanlılarda geniş topraklara sahip olma)
Zanaystçistvo	: Zanaatkârlık	Zift	: Zift
Zandan	: Zindan	Ziftosvam	: Ziftlemek
Zapt	: Zapt	Zil	: Zil
Zaptie	: Zaptiye	Zimbil	: Zimbil (Sazlık veya papirüsten örülme torba)
Zaptisvam	: Zaptetmek	Zor	: Zor
Zar	: Zar	Zor Zaman	: Zor zaman
Zarar	: Zarar	Zorladisvam	: Zorlamak
Zararliya	: Zararlı	Zorle-Zorlam-Zorlen	: Zorla
Zararsız	: Zararsız	Zorliye	: Zorlu (Zorda olan kişi)
Zarf	: Zarf (Fincanın altına konulan metal tabak)	Zuluf	: Zülûf
Zarzala	: Zerdalı	Zulum	: Zülüm
Zarzavat	: Zervavat	Zulumciya	: Zülümcü
Zarzavatçıya	: Zervavatçı	Zulumkyar	: Zülümkâr
Zarzavatçynitsa	: Zervavatçı dükkânı (Manav)	Zurla-Zurna	: Zurna (Bir çeşit klarnet)
Zaval	: Zevâl	Zümbül	: Sümbül
Zavaliya	: Zavallı	Zyan	: Zıyan
Zavera	: Sefer	Zyanosam-Zyanosvam	: Zıyan vermek
Zebek	: Zeybek		